

Чари
Даніела Стіл

Романтична та пристрасна історія про чари Парижа й магію кохання.

Вишуканий вечір в одному з наймальовничіших куточків Парижа несподівано став для цих трьох пар початком нового життя.

Пристрасний Грегоріо покидає красуню-дружину заради коханки, та... залишається один, з новонародженою донечкою на руках.

Жан-Філіп іде на рік працювати до Китаю і змушений залишити кохану дружину Валері в Парижі. Невдовзі після його від'їзду до Валері починає виявляти увагу заможний чоловік...

Удова Шанталь не вірила, що може покохати знову. Але її увагу привернув привабливий юнак. Та чи щирі його почуття?

Даніела Стіл

Чари

© Danielle Steel, 2016

© DepositPhotos.com / anyaberkut, encrrier, michaeljung, обкладинка, 2017

© Nemiro Ltd, видання українською мовою, 2017

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2017

Чари

Моїм любим чудовим дітям!

Нехай у вашому житті завжди буде місце для чарів!

Шукайте їх!

Вірте в них!

Плекайте їх!

Ви - чарівність мого життя!

Люблю вас усім серцем і душею.

Мама

Розділ 1

Біла вечерея - це справжня любовна поема, присвячена дружбі, радості, витонченості й чарівним пам'яткам Парижа. І щороку вечір цієї події стає незабутнім. Інші міста по всьому світові намагалися відтворити її, але без особливого успіху. Існує лише один Париж, а подія ця настільки шанована, обожнювана та бездоганна у виконанні, що важко уявити її в будь-якому іншому місті.

Все почалося близько тридцяти років тому, коли морський офіцер і його дружина вирішили відсвяткувати з друзями свою річницю у незвичний, творчий спосіб, біля одного з улюблених монументів Парижа. Вони зібрали близько двадцяти друзів, і всі були вдягнені в біле. Прибули на місце зі складаними столиками та стільцями, столовими скатертинами, сріблом, кришталем, порцеляною, можливо, квітами. Принесли із собою вишукану їжу, накрили столи і влаштували гостям пишний бенкет. Тєї ночі чари розпочалися.

Подія увінчалася таким успіхом, що наступного року вони повторили її в іншій, але не менш визначній місцевості. І відтоді Біла вечерея перетворилася на щорічну традицію, до якої долучалося все більше й більше людей, аби відсвяткувати так само: червневого вечора, в усьому білому з голови до п'ят.

Участь у події досі беруть лише запрошені гості - традиція, яку поважають усі. За довгі роки місце проведення заходу стало однією з найбільш шанованих таємниць Парижа. Досі обов'язковою є вимога бути в усьому білому, включно зі взуттям, і кожен докладает чималих зусиль, аби вдягнутись елегантно і за усталеною традицією. Щороку Біла вечерея відбувається перед іншою пам'яткою паризької архітектури - а вибір у Парижі безмежний. Перед Собором Паризької Богоматері, Триумфальною аркою, біля підніжжя Ейфелевої вежі в «Трокадеро», на площі Згоди, між пірамідами біля Лувру, на Вандомській площі. На сьогоднішній день Біла вечерея змінила безліч місць проведення, одне краще за інше.

Упродовж років Біла вечерея набула таких масштабів, що тепер відбувається одразу в двох місцях, а загальна кількість запрошених гостей сягає майже п'ятнадцяти тисяч. Важко уявити собі, що стільки людей можуть поводитися пристойно, з'являтися в елегантному вбранні й дотримуватися усіх правил етикету, але якимось дивом вони це роблять. «Білі страви» і наїдки заохочуються, але передусім їжа на столах має відповідати події (ніяких хот-догів, гамбургерів чи бутербродів). Кожен має подати справжню вечерею, накрити стіл білою скатертиною, істи срібними приборами, пити зі справжніх кришталевих келихів і порцелянових чашок, як у ресторані або в домі, де

приймають почесних гостей. Усе, що приносять із собою, має вміщуватися до візка, і наприкінці вечора все сміття й відходи мають бути складені до білих сміттевих пакетів та прибрані до останнього недопалка. Жодного сліду відпочивальників не повинно лишитися в прекрасному історичному місці, обраному цього року для Білої вечери. Люди мають поводитись і йти звідси так само пристойно, як і приходять.

Поліція закриває очі на цю подію, хоча ніхто не бере на неї дозволу, незважаючи на величезну кількість учасників (отримання дозволу зіпсувало б увесь сюрприз). Варто зауважити, що тут не буває незваних гостей. Запрошення на Білу вечерю чекають з нетерпінням і зустрічають, як свято, але ті, кого немає у списку запрошених, ніколи не приходять і не намагаються заявляти, що вони в ньому є. Жодних неприємних інцидентів чи ворожих сутичок під час події не траплялося. Це вечір чистої радості, підкріпленої повагою до інших гостей і любов'ю до міста.

Розвага наполовину полягає в тому, що ніхто не знає, де саме відбудеться святкування цього року. Формально це таємниця, яку ревно оберігають шестеро організаторів. І де б не відбувалася подія, гостей запрошують парами, і кожна пара має принести із собою складаний стіл і два стільці обумовленого правилами розміру.

Ті шестеро організаторів сповіщають своїх «заступників» про перше місце, де мають зібратися учасники. Усі запрошені повинні прибути з візками, столиками та стільцями на один з таких пунктів приблизно о восьмій п'ятнадцять вечора. Дві групи вечерятимуть у двох різних місцях. Радісне хвилювання розпочинається, коли стають відомими перші місця – про них відпочивальників сповіщають лише в другій половині призначеного дня. Це дозволяє зробити грубе припущення, де, власне, відбудеться вечеря, але все це лише здогадки, адже зазвичай є кілька чарівних місцин, куди від пункту збору можна легко дійти пішки. Весь день люди намагаються вгадати, де саме вечерятимуть. Гості швидко збираються в означеному місці – в білому вбранні й з усім необхідним для вечора. Друзі знаходять один одного в юрбі, перегукуються, захоплено довідуючись, хто саме тут є. Півгодини у пункті збору панує піднесений настрій, а рівно о восьмій сорок п'ять розкривається остаточне місце святкування – не далі як за п'ять хвилин ходи.

Щойно його оголошують, усім парам виокремлюють місця відповідно до розміру їхніх столиків, за якими вони і мають розташуватися, утворивши довгі рівні ряди. Часто збираються цілі компанії друзів, які роками відвідували захід, і вечеряють пліч-о-пліч за власними столиками, що вливаються в довжелезні ряди.

На дев'яту годину сім тисяч людей уже досягли показних історичних місць – щасливих обранців цього вечора. І щойно вони прибувають і довідуються про визначене місце, виміряне до дюйма, до сантиметра, – столики розкладаються, стільці розставляються, скатертини розгортаються, дістаються підсвічники. Вечеря накривається, як для весілля. За п'ятнадцять хвилин гості вже за столом, розливають вино, щасливо всміхаючись у передчутті грандіозного вечора в колі старих і нових друзів. Від веселого хвилювання і нарешті розкритої таємниці про місце проведення заходу учасники почуваються наче діти на іменинній вечірці із сюрпризами. І о дев'ятій тридцять святкування вже в розпалі. Немає нічого краще.

Вечеря починається десь за годину до заходу сонця, а коли сонце сідає, на столах запалюють свічки. І після настання темряви вся площа чи яке інше місце бенкету освітлено свічками, і сім тисяч відпочивальників, вдягнених у біле, виголошують між собою тости, підіймаючи блискучі кришталеві келихи, а на столах виблискують срібні підсвічники, радує око. Об одинадцятій вечора дістаються й запалюються бенгальські вогні. Піввечора грає оркестр, додаючи веселощів. У Соборі Паризької Богоматері б'ють дзвони, і священник, що править службу, виголошує благословення з балкона. І рівно за півгодини після опівночі вся крба збирається і зникає, наче згряя мишей розсіюється вночі, не залишивши жодного сліду своєї присутності. Лишаються тільки незабутні спогади про добре проведений час, нові друзі й особлива нагода, що збрала всіх разом.

Ще одним цікавим аспектом події є те, що жодних грошей не передається з рук у руки. Ніякої плати за запрошення не береться, не треба нічого купувати або за щось платити. Кожен приносить власну їжу, і ніхто не може купити місце на Білій вечері. Організатори запрошують тих, кого обрали, тож подія лишається незаплямованою. Інші міста намагалися отримати зиск, влаштовуючи такі самі учти, й одразу ж усе руйнували, допускаючи на них грубіянів, що не вписувалися у товариство, але готові були потрапити сюди за будь-які гроші – і псували вечір усім присутнім. Натомість Біла вечеря в Парижі не відступала від початкових принципів, і це дає дивовижні результати. Всі з нетерпінням чекають її, і що ближче призначений день, то сильніше. І за всі тридцять років таємниці місця проведення бенкету жодного разу не просочилася, зберігши розвагу в усій повноті.

Цілий рік люди чекають на Білу вечерю і ніколи не повертаються з неї розчарованими. І незмінно цей вечір стає незабутнім – з першої хвилини до останньої. Спогади про нього довго плекають ті, кому пощастило бути запрошеним. І кожен погодиться: тут діють справжні чари.

Жан-Філіп Дюма відвідував Білу вечерю вже десять років, відколи йому було двадцять дев'ять. І як друг одного з організаторів міг запросити дев'ять пар, зібравши групу з двадцяти осіб, що сидітимуть поряд за окремими, тісно зсунутими столиками. Щороку він ретельно обирав своїх гостей, і, окрім добрих друзів, яких вже запрошував раніше, намагався залучити кількох нових друзів, які, на його думку, поважатимуть правила заходу, добре порозуміються з іншими гостями й отримають задоволення. Його підхід до складання списку запрошених не був ані безладним, ані буденним. Він дуже серйозно ставився до справи, і якщо до його списку потрапляв той, хто не оцінив вечері, чи той, з ким було нудно, чи той, хто сприйняв цю подію як можливість розширити зв'язки, якою вона однозначно не була, наступного року він запрошував замість них інших друзів. Але здебільшого приводив постійних гостей, які щороку благали запросити їх знову.

Відколи сім років тому Жан-Філіп одружився, його дружина-американка Валері полюбила Білу вечерю не менше за нього, і тепер щороку вони старанно підбирали гостей разом.

Жан-Філіп працював у відомій фірмі в галузі іноземних інвестицій. Валері познайомила з ним за два тижні після того, як переїхала до Парижа.

Тепер, у свої тридцять п'ять, вона була помічником редактора французького «Вог» і головною претенденткою на місце шеф-редактора, яке мало звільнитися за два роки після виходу нинішнього редактора на пенсію. Вісім років тому Жан-Філіп закохався в неї з першого погляду. Вона була висока, струнка, з довгим прямим темним волоссям, і розумна. Вона вміла бути елегантною, і при цьому не надокучливою, мала чудове почуття гумору і любила його друзів. Вона ідеально влилася до їхньої компанії, і між нею й Жаном-Філіпом панувало дивовижне розуміння. Після одруження в них за шість років народилося троє дітей: двоє хлопчиків і дівчинка. Вони були парою, з якою всі прагнули дозвілля. Вона любила жити в Парижі й не уявляла собі життя будь-де в іншому місці. Довелося докласти чималих зусиль, аби заради коханого опанувати французьку, що стало в пригоді й на роботі теж. Тепер вона могла спілкуватися з фотографами, стилістами та дизайнерами. Вона мала сильний американський акцент, через який її постійно дражили, та все ж вільно володіла французькою. Щоліта вони возили дітей до її родини в штаті Мен, аби діти спілкувалися з американськими двоюрідними братами й сестрами. Але для самої Валері Франція вже стала рідним домом. Вона більше не сумувала ані за Нью-Йорком, ані за тамтешнім місцем роботи і вважала Париж найкращим містом у світі.

Коло їхніх друзів було широким, в житті було все гаразд. Мешкали вони в хорошій квартирі, часто влаштовували розваги й іноді готували страви для друзів або наймали кухаря для неформальних вечірок. Усі дуже чекали запрошень від них, особливо – на Білу вечерю.

З Бенедеттою і Грегоріо Маріані Валері познайомилася на Тижні моди в Мілані одразу після того, як почала працювати в паризькому «Вог». Вони миттєво здружилися, і Жан-Філіп теж полюбив їх. Вони запросили нових друзів на Білу вечерю ще до одруження, коли Жан-Філіп з Валері тільки зустрічалися. Відтоді подружжя Маріані стали постійними гостями на Білій вечері і щороку прилітали заради неї з Мілана. Цього року Бенедетта була в білій в'язаній сукні власного дизайну, яка підкреслювала її ідеальну фігуру, і в туфлях на високих підборах, тоді як Грегоріо був у білому костюмі, пошитому на замовлення в Римі, з білою шовковою краваткою, у бездоганно білій сорочці та винятково білих замшевих туфлях. Грегоріо і Бенедетта завжди мали такий вигляд, ніби щойно зійшли зі сторінок модного журналу. Обое походили з родин, століттями пов'язаних із модою, і зуміли поєднати свої таланти на користь обом домам. Родина Бенедетти виробляла трикотаж і спортивний одяг, відомий по всьому світові, і зараз, завдяки її дизайнерському таланту, справи в них йшли навіть краще, ніж до того. У свою чергу, родина Грегоріо протягом двохсот років виготовляла найкращі в Італії тканини. Вони були одружені двадцять років, і весь цей час Грегоріо працював разом із дружиною, тоді як його брати керували родинними фабриками і постачали їм більшість тканин. Подружжя було трохи старше за Жана-Філіпа і Валері: Бенедетті було сорок два, а Грегоріо сорок чотири, і з ними завжди було цікаво. Дітей вони не мали – з'ясувалося, що Бенедетта нездатна завагітніти, а від ідеї всиновлення вони відмовилися. Натомість усю свою любов, час і енергію жінка вкладала в їхню справу, працюючи пліч-о-пліч з Грегоріо, що давало вражаючі результати.

Єдиним болісним моментом їхнього шлюбу була слабінка Грегоріо до гарненьких жінок і періодичні скандальні зв'язки, що привертали увагу преси. І хоча вона оплакувала його невірність, Бенедетта давно вирішила не звертати на це уваги, адже його захоплення зазвичай швидко минали й ніколи

не призводили до чогось серйозного. Він ніколи не закохувався в жінок, з якими мав інтрижки, і справляв враження не гірше, ніж чоловіки багатьох її італійських подруг. Їй не подобалось, коли він заводив коханку, вона жалілася на це, але Грегоріо завжди кався і запевняв, що пристрасно її кохає, а вона завжди пробачала. До того ж він дотримувався правила: ніколи не спати з жінками друзів і подругами Бенедетти.

Грегоріо безнадійно вабило до моделей, особливо – юних, і Бенедетта намагалася не влаштовувати йому сцен з цього приводу. Якщо когось на життєвому шляху підстерігають спокуси, то в його випадку це було зайве – адже він з легкістю знаходив їх сам. Здавалося, біля нього завжди в'ється якесь дівча, захоплено зазираючи йому до рота, на що його дружина давно закривала очі. Але ніщо не виказувало подружньої зради, коли вони разом виходили у світ. Грегоріо залишався відданим чоловіком, який обожнював свою дружину. Він був вражаючим красенем, вони двоє були дуже привабливою парою, і з ними ніколи не бувало сумно. Обое сяяли від захвату, стоячи на площі Дофіна разом із Жаном-Філіпом і друзями, з нетерпінням чекаючи, коли оголосять місце проведення сьогоднішньої вечері. Кожен висловлював власні здогадки, і Жан-Філіп припускав, що це буде Собор Паризької Богоматері.

Як з'ясувалося, він мав рацію, і коли рівно за чверть до дев'ятої місце було оголошено, зойки захвату, радісні вигуки та оплески прокотилися юрбою. Для кожного це було одне з найулюбленіших місць. На той час решта їхніх друзів вже підійшли, і вони готові були вирушати на вечерю.

Шанталь Жіверні, ще одна з найближчих друзів Жана-Філіпа, була постійним гостем щорічного бенкету. У свої п'ятдесят п'ять вона була лише трохи старша за інших гостей і впродовж багатьох років успішно працювала сценаристом. Володарка двох «Сезарів», номінантка на американські премії «Оскар» і «Золотий глобус», вона завжди створювала щось нове. Її ігрові фільми виходили дуже сильними, іноді вона робила документальне кіно на глибокі теми, зазвичай пов'язані з жорстокістю та несправедливістю до жінок і дітей. Саме зараз вона писала сценарій, але ні за що в світі не пропустила би Білу вечерю. Вона була однією з улюблених гостей Жана-Філіпа і його довіреним другом. Якось на званій вечері вони познайомилися й швидко потоваришували. Друзі часто обідали разом, і він завжди питав у неї поради. Жан-Філіп безмежно довіряв її судженням, і їхня дружба і час, проведений разом, були неоціненним даром для них обох.

Коли він і Валері побралися, Шанталь була в захваті і вважала, що вони ідеально підходять одне одному. Вона стала хрещеною матір'ю їхнього первістка, Жана-Луї, якому тепер було п'ять років. Сама вона мала трьох дорослих дітей, ніхто з яких не жив у Франції. Овдовівши, вона цілком присвятила себе дітям, на той час іще маленьким, і Жан-Філіп знав, як нелегко було їй тепер, коли вони мешкали так далеко. Вона виховала їх незалежними і навчила безстрашно слідувати за своїми мріями, що вони й робили. І тепер Ерік, її найменший син, був художником у Берліні, старший син Поль знімав незалежне кіно в Лос-Анджелесі, а донька Шарлотта вступила до Лондонської школи економіки, отримала ступінь магістра бізнесу в Колумбії і тепер була банкіром у Гонконгу. І жоден з них не був зацікавлений повертатися до Франції, тож Шанталь лишилася сама. Вона надто добре виконала свій обов'язок. Її діти розлетілися хто куди.

Вона завжди казала, що вдячна за роботу, яка не дає їй сидіти без діла. Час від часу вона відвідувала своїх дітей, але не хотіла бути нав'язливою. Вони жили своїм життям й очікували, що й вона житиме своїм. Вона шкодувала лише про те, що настільки присвятила себе дітям, настільки опікувалася ними, що не зробила жодної спроби знайти чоловіка і побудувати з ним серйозні стосунки, доки вони були дітьми. І дотепер, після всіх цих років вона так і не зустріла того, хто міг би її зацікавити. Тож вона працювала важче, ніж могла би, якби розділила з кимось життя або якби її діти мешкали поряд. Але вона була зайнята й щаслива і ніколи не скаржилася на свою самотність, хоча Жан-Філіп хвилювався за неї і хотів, щоб вона зустріла когось, аби не лишитися самотою. Часом вона зізнавалась йому, як самотньо почувається тому, що її діти тепер так далеко. Але більшість часу її розраджували друзі, вона зберігала позитивне ставлення до життя і до кожної події привносила розваги та інтелектуальної витонченості.

Решта їхньої сьогоднішньої групи теж уже бували на Білій вечері як гості Жана-Філіпа та Валері, за винятком приємного індійця, з яким вони познайомилися в Лондоні рік тому. Дгарам Сінг був з Делі, один з найуспішніших людей в Індії, геній технологій. Провідні фірми в галузі новітніх технологій по всьому світові зверталися до нього за консультаціями. А ще він був чарівним, скромним, дуже привабливим чоловіком. Він казав, що у червні його чекають справи в Парижі, тож вони запросили його на вечерю – спеціально для Шанталь, адже вона не мала чоловіка, який би її супроводжував, і їй потрібен був компаньйон за столом. Жан-Філіп був упевнений, що вони порозуміються, хоча, здається, Дгараму більше припадали до смаку вродливі юні дівчата. Принаймні подружжя Дюма не сумнівалося, що Дгарам і Шанталь чудово складуть компанію одне одному за вечерю і взаємно зацікавляться.

Дгараму було п'ятдесят два роки, він був розлучений і мав у Делі двох дорослих дітей. Його син працював разом із ним, а донька була одружена з найбагатшим чоловіком в Індії, мала трьох дітей і була напрочуд вродливою жінкою. Білий костюм Дгарама, пошитий його кравцем у Лондоні, надавав йому дуже гарного й екзотичного вигляду зараз, коли він сидів напроти Шанталь. Вона принесла скатертину та столові прибори, а також їжу, а він додав до столу срібну миску кав'яру, шампанське й вишукане біле вино.

Того вечора Шанталь була привабливою і, як завжди, молодшою за свій вік з її підтягнутою фігурою, досі юним обличчям і довгим білявим волоссям. Вони з Дгарамом заглибилися в розмову про кіновиробництво в Індії, насолоджуючись товариством одне одного. Тим часом він відкорковував шампанське. Ще одну пляшку він приніс для Валері й Жана-Філіпа. Вони розділили їжу на кілька столів, і скрізь панувала сердечна, святкова атмосфера. Подумати лише – сім тисяч людей насолоджуються вишуканою вечерю і приємно проводять час. О дев'ятій тридцять всі були за столом, і бенкет йшов повним ходом: лилося вино, передавалися закуски, віднаходилися старі друзі й здобувалися нові.

Поряд із ними за сусіднім столиком сиділа молодь, серед якої були гарненькі дівчата – їх уже встигли помітити Грегоріо і Дгарам, але вдали, що не помічають, зосередившись на своїх компаньйонках. Жан-Філіп і Валері зібрали разом привабливу, жваву компанію, які явно чудово проводили час – усі сміялися, всім було весело. Сонце повільно сідало, останні промені відбивалися у вітражах Собору Паризької Богоматері. Вишукане видовище.

Майже одразу з їхньою появою задзвонили церковні дзвони, вітаючи гостей. А на балконі з'явився священник і помахав рукою на знак того, що радий усіх бачити.

За півгодини сонце сіло, і по всій площі перед Собором спалахнули вогники – на кожному столі запалали свічки. Жан-Філіп прогулювався вздовж рядів, переконуючись, що всім гостям добре. Він зупинився поговорити з Шанталь, і лише на мить вона побачила серйозний вираз його очей, який стурбував її.

– Усе гаразд? – прошепотіла вона, коли він нахилився її поцілувати. Вона добре знала його.

– Я тобі завтра зателефоную, – відповів він так, щоб ніхто більше не чув. – Пообідаємо разом, якщо зможеш.

Вона кивнула, завжди готова знайти для нього час, якщо була йому потрібна, або ж просто для дружнього обіду, щоб побалакати і посміятися. Він подався до інших гостей, і в цей час у Грегоріо задзвонив телефон. Той відповів італійською і миттєво перейшов на англійську. Бенедетта не зводила з нього стривожених очей. Він поспіхом устав і відійшов, аби спокійно продовжувати розмову, а Бенедетта приєдналася до бесіди Дгарам і Шанталь за сусіднім столиком, намагаючись триматися невимушено.

Шанталь бачила біль в її очах. Вона підозрювала, що справа в останньому романі Грегоріо. Той уже тривалий час не повертався, і Дгарам невимушено залучив Бенедетту до розмови. Він саме вмовляв Шанталь відвідати Індію і пропонував місця, які варто подивитися. І серед них – Удайпур з його вежами та палацами, який він називав найромантичнішим місцем у світі. Шанталь не стала казати, що їй нема з ким поїхати – це було б жалюгідно з її боку. А він був приголомшений, дізнавшись, що й Бенедетта так само ніколи не була в Індії. Він усе продовжував заманювати їх обох, коли півгодини по тому за стіл повернувся Грегоріо, кинув стурбований погляд на дружину і щось таємничо промовив італійською.

За відсутності Грегоріо Дгарам невимушено підливав вина всім трьом. На хвилину Бенедетта трохи розслабилася – до тієї миті, як повернувся чоловік. І хутко відповіла йому італійською. Він щойно повідомив, що має йти. Говорив він тихо, аби решта не почули. Тим часом Шанталь і Дгарам були захоплені розмовою і явно не прислухалися.

– Зараз? – спитала його Бенедетта різким дратівливим тоном. – Хіба це не може почекати?

Останні півроку були для неї складними, і їй не подобалося, що тепер вони не можуть спокійно проводити час у дружньому колі, особливо сьогодні. Хоча вона знала, що їхня ситуація давно ні для кого не секрет і вже встигла облетіти всі таблоіди. Але ніхто з людей не виявився настільки грубим і жорстоким, щоб згадувати про це в її присутності.

– Ні, не може, – різко відповів Грегоріо. Останні вісім місяців у нього тривав роман з двадцятирічною російською супермоделлю. Півроку тому дівчині вистачило дурості завагітніти. Вона виношувала двійню. Аборт робити відмовилася. Грегоріо вже мав романи, багато романів, але ніяких позашлюбних дітей. А зважаючи на нездатність Бенедетти зачати, сам факт

вагітності дівчини завдавав їй болю. Це був найгірший рік у її житті. Чоловік присягався їй, що це лише прикра помилка, що він не закоханий в Аню, і щойно вона народить, він порве з нею. Але Бенедетта не знала, чи сама дівчина захоче так легко відпустити його. Три місяці тому вона переїхала до Рима, аби бути ближче до Грегоріо, і всі ці місяці він мотався між двома містами. Усе це зводило Бенедетту з розуму.

– Вона народжує, – додав він. Йому нестерпно було обговорювати це тут із нею. Якщо це правда, збагнула Бенедетта, це сталося на три місяці раніше визначеного строку.

– Вона в Римі? – з боєм у голосі спитала Бенедетта.

– Ні. Тут, – продовжував він італійською. – Вона працювала тут цього тижня. Її щойно доправили до лікарні, годину тому, на ранній стадії пологів. Мені прикро залишати тебе, та, боюся, я маю йти. Вона там зовсім сама, ще й налякана.

Він був ладен згоріти від сорому, пояснюючи дружині все це до болю незручне, на місяці розтягнуте становище, на яке з радістю накиннулися папараці. Бенедетта трималася з гідністю, чого не можна було сказати про росіянку. Та постійно телефонувала Грегоріо, хотіла бути з ним у ситуаціях, коли це було абсолютно неможливо. Він був одруженим і не збирався цього змінювати, він казав їй це із самого початку. Але тепер вона опинилась у паризькій лікарні зовсім сама, з пологами, які на три місяці випереджали свій час. Він відчував, що не має іншого вибору, окрім як негайно їхати до неї. Зрештою, він був благородною людиною, попри жахливу ситуацію як для нього, так і для його дружини – він знав, що бути покинутою серед Білої вечері її аж ніяк не влаштує.

– Хіба не можна зачекати, доки це скінчиться?

Аня істерично схлипувала в телефон, але він не хотів пояснювати це Бенедетті. Вона вже й так знала достатньо.

– Не думаю, що це можливо. Мені справді шкода. Я просто тихенько піду. Можеш сказати їм, що я зустрів друзів за іншим столиком. Ніхто не помітить, що мене немає.

Звичайно ж, помітять. А найгірше – вона знала, що він іде, знала куди, з ким буде і чому. У цю мить радість від вечора для неї скінчилася. Вона досі намагалася прийняти той факт, що в нього народиться двоє дітей від іншої жінки, коли вони вдвох зовсім не мають дітей.

Він устав, не бажаючи сперечатися, але сповнений рішучості піти. Яким би нещасливим не виявився зв'язок з Анею, її вагітність, він не хотів полишати її в лікарні під час пологів, в паніці й саму. Бенедетта була впевнена, що це лише хитрість, аби виманити його до себе, і все обернеться фальшивою тривоگو.

– Якщо з нею все гаразд, будь ласка, повертайся!.. – промовила вона з напруженим обличчям, і він кивнув. Їй було ніяково від того, що доведеться вигорджувати чоловіка, щойно його зникнення помітять – а вони обов'язково

помітять. А тим часом вона сидітиме за столом сама й піде сама, коли вечір скінчиться.

– Я намагатимусь, – відповів він, досі розмовляючи італійською. Він кинув на неї зніяковілий погляд, а тоді, не промовивши ні слова господарям і гостям, зник у юрбі людей, що блукали від столу до столу, між зміною страв відвідуючи друзів. Мить – і його вже не було, а тим часом Бенедетта намагалася триматися так, ніби нічого не сталося і вона не була засмучена. Шанталь і Дгарам досі розмовляли між собою, і трохи згодом Шанталь вибачилася, щоб привітатися з кимось знайомим за іншим столом. Бенедетта намагалася заспокоїтися після спішної втечі Грегоріо, коли обернувся Дгарам і турботливо глянув на неї.

– Ваш чоловік пішов? – обережно спитав він, намагаючись не здатись нав'язливим.

– Так... він мав термінову справу... з другом стався нещасний випадок, і він поїхав відвідати його в лікарні, – промовила вона, ковтаючи сльози і намагаючись при цьому говорити невимушено. – Не хотів прощатися, щоб не псувати вечір.

Дгарам бачив, як вони обмінювалися напруженими поглядами, бачив, що вона засмучена, і тепер робив усе можливе, аби підбадьорити її.

– Як дивовижно. Це, мабуть, доля, – відповів він. – Я весь вечір безуспішно намагаюся заволодіти вами. І ось тепер можу беззаперечно залищатися до вас, без жодних перешкод з його боку! – він широко посміхнувся, і жінка розсміялася. – У такій романтичній обстановці, коли він повернеться, ми вже маємо бути нестямно закохані.

– Не думаю, що він повернеться, – сумно промовила вона.

– Чудово. Боги сьогодні зі мною. Давайте негайно складемо план. Коли ви приїдете відвідати мене в Індії? – він дражнив її, намагаючись підняти настрій, але насправді був захоплений нею сильніше, ніж посмів би зізнатися за інших обставин. Жінка хихикнула, коли він простягнув їй білу троянду з вази Шанталь на їхньому столі. Вона з посмішкою прийняла в нього троянду, і в цю саму мить перед церквою заграв оркестр.

– Хочете потанцювати? – спитав він. Насправді вона не дуже хотіла, знаючи, що Грегоріо пішов і що саме відбувається в цю мить. Але вона не хотіла бути нечемною з Дгарамом, адже він був такий добрий до неї. Вона встала, і він повів її за собою на танцмайданчик, тримаючи в юрбі за руку. Він виявився чудовим танцюристом, і, танцюючи з ним, жінка на деякий час викинула з голови всі свої клопоти. Вона посміхалася, коли вони двоє повернулися за стіл і побачили, що Шанталь поринула в розмову з Жаном-Філіпом. Помітивши їх, він підняв очі.

– Де Грегоріо? – спитав він Бенедетту, і Дгарам відповів за неї.

– Я заплатив двом хлопцям, щоб ті зв'язали його і прибрали звідси, аби я міг спокусити його дружину. Він ставав справжньою занозою, – промовив Дгарам, і всі розсміялися, навіть Бенедетта посміхнулася. І Жан-Філіп миттєво відчув, що далі розпитувати про друга не слід. Вираз очей

Бенедетти явно свідчив про те, що трапилася неприємність, і Дгарам намагався розрадити її. Жан-Філіп гадав, чи подружжя, бува, не посварилося, через що Грегоріо розлютився і втік. Якщо так, то це проминуло повз увагу Жана-Філіпа, але він бачив, як Грегоріо влаштовував сцени раніше. А зі слів Валері він знав, що між подружжям не все спокійно на цю мить.

Історія вагітної супермоделі облетіла весь модний світ, особисто він чув її від Валері ще кілька місяців тому. Але Жан-Філіп ніколи не згадував про це в розмовах із Грегоріо чи Бенедеттою. Лише сподівався, що вони переживуть це, як бувало раніше, коли Грегоріо зв'язувався з молоденькими дівчатами. Приємно було, що вони погодились прийти сьогодні на вечір, але, на жаль, особливо для Бенедетти, її чоловік не зостався. Жан-Філіп був вдячний своєму індійському другові, що той допоміг Бенедетті зберегти обличчя і врятувати вечір. Доки Дгарам жваво розмовляв з Бенедеттою і Шанталь, Жан-Філіп відійшов, щоб перевірити, як почуваються інші гості. Усім начебто було весело.

Увесь вечір Дгарам знімав на камеру свого телефону, аби потім показати дітям, який чудовий був бенкет. Він дуже радів, що прийшов. Усі раділи. Навіть Бенедетта, дякувати Дгараму з його добротою та почуттям гумору. Він пригощав її відмінним шампанським, аби підняти настрій. Вони з Шанталь обидві чудово проводили час разом з ним та іншими гостями. Тим часом принесли кілька смачних десертів і безліч вина та шампанського. Хтось щедро поділився дивовижно смачним шоколадом із величезної коробки, а з іншого столу передали смачні білі macarons від П'єра Ерме[1 – Macarons – французьке печиво з мигдалевого борошна, цукрової пудри та яєчних білків. П'єр Ерме – видатний французький кондитер, відомий новаторським підходом до приготування десертів.]

І рівно об одинадцятій Жан-Філіп роздав гостям традиційні бенгальські вогні, і раптом усю площу осяяли спалахи, іскристі вогники, що здіймалися й гойдалися над столами, – Дгарам не припиняв фотографувати. Він знімав хроніку усієї події, роблячи фотографії та відеозаписи. Шанталь була зворушена, коли він сказав, що робить це для дітей. Вона не уявляла, щоб сама надсилала фотографії власним дітям. Вони були дуже незалежні й не цікавилися, чим вона займається. Мабуть, вони вважали би дурістю з її боку, якби вона надіслала їм знімки з Білої вечері. Мабуть, питали б себе, що вона там робить. Вони уявляли її людиною, яка проводить весь час удома за роботою і не має, окрім них, ніякого приватного життя. Як наслідок вона дуже небагато розповідала їм про себе, а вони здебільшого й не питали. Їм це навіть на думку не спадало. Власні справи непокоїли їх значно більше, ніж материні. То було не зі зла – вони просто не бачили в ній особи, чие життя могло становити для них якийсь інтерес. Тоді як Дгарам просив усіх позувати, щоб надіслати знімки синові й доньці, переконаний, що все це буде їм цікаво. Його обличчя сяяло, коли він згадував про дітей.

Бенкет був у розпалі, люди мандрували від столика до столика, все більше перемішуючись між собою. І коли Шанталь обернулася, щоб привітатися зі знайомим оператором, з яким разом працювала над документальною стрічкою в Бразилії, і ще одним сценаристом, то помітила симпатичних молодих людей за столиком позаду. Вони роздавали паперові ліхтарики з величезної коробки. Один із чоловіків за столом показував усім, як їх запускати. Кілька ліхтариків він передав гостям Жана-Філіпа. Вони були трохи менше метра

заввишки і мали внизу маленький пальник, який запалювали сірником. Маленьке полум'я розгорялося, наповнюючи паперовий ліхтар теплим повітрям. І коли той уже наповнювався ущерт, він підіймав його високо над головою і відпускав. Присутні спостерігали, як ліхтарик здіймається в небо, а вогник усередині продовжує палахкотіти. З інших боків міста видно було, як він пропливає в нічному небі, підхоплений вітром, яскраво палаючи, наче зірка, що падає. Це було дуже вишукано, і гості навколо почали запалювати свої. Чоловік, який роздавав ліхтарики, радив, перш ніж відпустити їх, загадати бажання, щойно запалає вогник і ліхтарик наповниться теплим повітрям. Видовище було прегарне. Шанталь була зачарована їхньою досконалою красою, а тим часом Дгарам знімав відео і допомагав Бенедетті запалити її ліхтарик. Він нагадав їй про бажання, коли вони розгорнули, а потім відпустили нижній ліхтарик у нічне небо.

– Ви загадали добре бажання? – серйозним тоном спитав Дгарам, коли ліхтарик здійнявся над головами, і вона кивнула, але не сказала яке – з побоювання, що не збудеться. Вона загадала, щоб її шлюб знову був таким, як до появи в їхньому житті Ані.

Інші були зайняті запалюванням власних ліхтариків, а тим часом чоловік, який роздавав їх, допомагав кожному, а тоді обернувся й побачив Шанталь. На довгу мить їхні очі зустрілися. Це був симпатичний чоловік у білих джинсах і білому светрі, з пишною гривовою темного волосся, і на вигляд йому було приблизно стільки ж років, скільки й Жану-Філіпу, далеко за тридцять. Дівчата за його столом були вродливі й помітно молодші – років за двадцять, як її донька.

Він звернувся прямо до неї, не відводячи очей.

– Ви вже такий запускали?

Вона похитала головою. Не запускала. Надто зайнята була, спостерігаючи, як Дгарам і Бенедетта запускають свої, а Жан-Філіп був одним з перших.

Тоді молодий чоловік підійшов до Шанталь і передав їй ліхтарик. Він запалив його для неї, і вони зачекали, доки той наповниться повітрям. Він сказав, що це останній. Здавалося, тепло наповнило його швидше, ніж решту, і жінка дивувалася, як багато тепла від такого маленького вогника.

– Тримаймо його разом, і загадайте бажання, – швидко промовив чоловік, тримаючи ліхтарик разом із нею, щоб не відпустити завчасно. І коли ліхтарик був готовий, він із зосередженим поглядом обернувся до неї.

– Загадали бажання?

Вона кивнула, і тоді він скомандував відпускати. І в мить, коли вони випустили його, той зірвався у небо, наче ракета, прямо до зірок. Вона стояла і пильно дивилася йому вслід, мов дитина, що стежить за повітряною кулькою, захоплена до нестями. А він стояв поряд, стежачи за ліхтариком разом із нею. Вони бачили, як палає вогник у нижній частині, доки той майже не зник з очей. А тоді чоловік з усмішкою обернувся до неї.

– Мабуть, це було добре бажання. Дуже сильне – прямо до небес злетів.

– Сподіваюся, що так, – відповіла вона і посміхнулась у відповідь. Це був один з тих виняткових моментів, про які знаєш, що ніколи не забудеш. І таким був весь вечір. Як завжди на Білій вечері. – Дякую вам. Це було прекрасно. Дякую, що зробили це разом зі мною і віддали мені останнього.

Він кивнув і повернувся до своїх друзів, а трохи згодом вона знов упіймала на собі його погляд, і вони обмінялися посмішками. Він сидів із гарненькими молодими дівчатами і вродливою жінкою напроти.

Наступна година минула для всіх надто швидко, і о дванадцятій тридцять Жан-Філіп нагадав гостям, що час згортатися. І для сімох тисяч Попелюшок настав час покидати бал. З'явилися білі пакети для сміття, і все, що треба було, опинилося там. Решту поклали до візків: столове срібло, вази, келихи, залишки вина та їжі. За лічені хвилини все приладдя зникло, скатертини, столики та стільці згорнули, елегантні столові серветки зникли, і сім тисяч людей у білому безшумно покинули площу перед Собором Паризької Богоматері, востаннє озирнувшись через плече туди, де відбувалися чари. Шанталь знову пригадала прекрасні ліхтарики, чиї спалахи прокреслювали на небі м'які лінії, і побачила, що люди, які роздавали їх, уже пішли. На той час ліхтарики в небі зникли, віднесені вітром туди, де їх побачать інші й питатимуть себе, звідкіля ті взяли.

Жан-Філіп розпитував усіх, переконуючись, що кожен може дістатися додому. Шанталь планувала взяти таксі. Дгарам запропонував Бенедетті підвезти її до готелю, оскільки вони зупинилися в тому самому місці. Усі інші теж мали на чому під'їхати. Жан-Філіп пообіцяв зателефонувати Шанталь уранці, аби домовитись зустрітись за обідом, а вона подякувала йому за ще один незабутній вечір. Біла вечеря була її улюбленим днем року – як і в кожного, кому пощастило побувати тут. І, побачивши, як прекрасні ліхтарики злітають до небес, вона подумала, що сьогоднішній вечір був найчарівнішим з усіх.

– Я прекрасно провела час, – сказала Шанталь Жану-Філіпу, цілуючи його на прощання. Він допоміг їй сісти в таксі разом з її візком, столиком і стільцями, і попросив водія допомогти їй, коли той доведе її додому.

– Я теж, – сказав Жан-Філіп, усміхаючись їй, а Валері помахала рукою вслід, завантажуючи речі до їхньої машини. Дгарам і Бенедетта саме сідали в таксі, щоб їхати до готелю «Георг П'ятий». А решта прямували до своїх таксі й машин або до найближчої станції метро. Гідне завершення ідеально зрежисованого заходу.

– Побачимось завтра, – гукнув він услід Шанталь, коли її таксі рушило з місця і вона махнула рукою з вікна. І раптом Шанталь спитала себе, чи справдиться її бажання. Вона мала надію, що справдиться, та, навіть якщо й ні, вечір видався бездоганним і незабутнім. Всю дорогу додому вона посміхалася.

Дгарам проявив себе бездоганим джентльменом, провівши Бенедетту до її номера і перенісши туди її складаний столик і стільці, доки вона котила за собою візок з продуктами. Прикраси на стіл вона привезла з Італії, тарілки та столове срібло позичила в готелі. Він спитав, чи не хотіла б вона випити в барі внизу, але жінка воліла зачекати в номері, доки зателефонує Грегоріо. Розмову з чоловіком вона не хотіла вести на людях. Тож відповіла Дгараму, що втомилася, і він зрозумів. Сказав, що завдяки їй вечір пройшов дивовижно, і що він надішле їй фотографії та відео, а електронну адресу візьме в Жана-Філіпа – не хотів зараз турбувати її з цього приводу. Тепер, коли вечірка була позаду, він бачив, що жінка стривожена, і розради на це не було. Вочевидь, щось трапилося в її чоловіка, якщо він отак зник. І так само очевидно було, що вона засмучена через це. Жінка знову подякувала йому за допомогу й за те, що був добрим до неї весь вечір, а тоді попрощалася.

Залишившись наодинці, вона лягла на ліжку. Перевірила мобільний телефон – жодних SMS чи голосових повідомлень. Увесь вечір вона акуратно перевіряла його час від часу. Жодної звістки від чоловіка не було. А сама вона не хотіла телефонувати йому, щоб не захопити в незручний момент, коли той не зможе говорити. Вона лежала в очікуванні дзвінка й о третій ночі, так нічого й не дочекавшись, заснула.

Грегоріо приїхав до лікарні незадовго до десятої вечора, коли Аня вже поступила до палати в пологовому відділенні. Лежачи в ліжку, вона схлипнула і миттєво простягнула до нього руки. Пологи були в латентній фазі, розкриття ще не розпочалося, але перейми були регулярні й сильні. Крапельниця з магnezією, яку їй поставили годину тому, їх не зупинила. Лікарів непокоїло, що діти ще занадто маленькі й недостатньо розвинені для появи на світ. Обидва лікарі погодилися, що якщо вони народяться зараз, шанси на їхній порятунок невеликі – через стадію дозрівання плода і той факт, що вони були навіть менші, ніж звичайні немовлята, адже їх було двоє. Почувши їхні слова, Аня впала в істерику.

– Наші немовлята помруть! – верещала вона, а Грегоріо тримав її в обіймах. На такий сценарій він не розраховував. Він сподівався, що все мине гладко і в належний час, і він зможе елегантно піти з її життя, забезпечивши грошову підтримку їй і двійнятам. Він ніколи не хотів, щоб вона народжувала і взагалі вагітніла. Через свою звичайну грайливу нерозважливість він втрапив у ситуацію, в якій ніколи не бував і не хотів бути. А тепер стало навіть гірше.

Акушер відверто казав, що діти, швидше за все, помруть або залишаться інвалідами, тож йому доведеться мати справу з можливою трагедією, а не лише з їхньою небажаною появою на світ. А ще він хвилювався через дружину. Він не міг відійти від Ані, щоб зателефонувати Бенедетті й заспокоїти її. Лишалось тільки уявляти, в якому стані вона тепер. Раніше вона терпеливо зносила всі його походеньки, але теперішній випадок приніс їй незрівнянно більше горя. Від нього ніколи ніхто не вагітнів. А тепер з'являться двоє дітей, яких він не хотів, від дівчини, яку він ледве знав і яка благала його залишити дружину заради неї, про що не могло бути й мови. Він ніколи не обманював своїх подружок, завжди казав їм, що кохає дружину. І жодна ніколи не просила її кинути. Але, завагітнівши, Аня одразу стала цілком

залежною від нього, наче сама була дитиною, а для Грегоріо не під силу був тягар, який вона звалила йому на плечі. Це були кошмарні шість місяців, а імовірність, окреслена лікарями того вечора, сповнила його жахом. Йому шкода було Аню, яка схлипувала в його обіймах, але він не кохав її, не настільки, щоб це щось вирішувало. Вони вдвох опинилися в цій ситуації, і вислизнути з неї було неможливо. Він мусив пройти крізь це. На кону були життя двох крихітних істот, які, якщо виживуть, залишаться тяжко хворими, що також передбачало величезну відповідальність. Він не уявляв, як впорається з цим Аня у свої двадцять три роки, а з погляду моральної зрілості – не старша шістнадцяти. Тієї ночі вона горнулася до нього, мов дитина, і він ні на мить не полишав її. Ситуація була жахливою. Грегоріо був приголомшений не менше.

Перейми трохи послабилися, але опівночі підсилилися знов, і шийка матки почала розкриватися. Їй вводили стероїди внутрішньовенно, намагаючись зміцнити легені немовлят, якщо вони народяться, але було ще занадто рано, й о четвертій ранку лікарі повідомили, що, вочевидь, зупинити пологи не вдасться. Викликали спеціальну неонатальну бригаду, лікарі невсипно відстежували стан дівчини. Почалася активна фаза пологів, але замість радості передчуття, зазвичай пов'язаної з народженням дитини, в палаті панувала атмосфера жаху та приреченості. Що б не трапилося тепер, усі знали, що доброго кінця не буде. Єдиним питанням було лише, наскільки погано все скінчиться і чи виживуть немовлята.

Аня була налякана і кричала від кожного нападу болю. Жодних ліків для полегшення переймів їй не давали, щоб не ризикувати життям немовлят, але, врешті-решт, щоб послабити біль, зробили їй епідуральну анестезію. Все це здавалося Грегоріо жорстоким. Дівчина була скрізь обкладена трубками та моніторами, і в міру того, як просувалися пологи, обое немовлят почали виявляти ознаки нездужання, але шийка матки остаточно розкрилася, тож їй сказали, що можна тужитися. Грегоріо з жахом дивився, як вона все це терпить, але стійко лишався біля неї. Нарешті він остаточно забув про свою дружину. Все, про що він міг думати, це бідолашна нещасна дівчина, яка з жахом тулилася до нього, схлипуючи між переймами. У цьому стані її було майже не впізнати. Це була вже не та яскрава квітуча дівчина, з якою він познайомився і з якою спав задля розваги.

Першим, о шостій ранку, народився їхній син. Він з'явився на світ зовсім синім – крихітне тільце було не до кінця сформованим і мало боротися за свій перший вдих. Тієї ж миті, коли перерізали пуповину, його забрали, поклали до кувеза і покотили коридором в супроводі двох лікарів і медсестри до відділення інтенсивної терапії для новонароджених. Уже на місці малюк в апараті штучного дихання продовжував боротися за життя. Його шкіра була така тонка, що крізь неї просвічували вени. За годину після народження в нього зупинилося серце, але медична бригада реанімувала його. Грегоріо сказали, що шанси на виживання невеликі. І коли він слухав їх, сльози котилися по його щоках. Він не очікував, що народження первістка, ще й у такому важкому стані, настільки розчулить його. Малий був схожим на істоту з якогось іншого світу, його широко розчахнуті очі благали про допомогу. Дивлячись на нього, Грегоріо не міг стримати сліз, а Аня між тим не тямала себе від болю.

Двадцятьма хвилинами пізніше народилася дівчинка, трохи більша за свого братика й із сильнішим серцем. Кожне з немовлят важило менше кілограма.

Але легені дівчинки були так само недорозвинені, як і в хлопчика. Її поклали до кувеза, і друга медична бригада забрала її геть. Після другого народження в Ані почалася кровотеча, знадобився час і два переливання крові, щоб зупинити її. Грегоріо бачив, що обличчя дівчини набуло сірого відтінку. Нарешті лікарі змилостивилися й дали їй ліки, щоб заснула після пережитої травми, ще раз попередивши, що немовлята можуть не вижити. Обидвое були в критичному стані, і мав знадобитися довгий час, перш ніж їхні життя будуть у безпеці, якщо тільки вони житимуть. Усе вирішиться в наступні дні. Після того як Аня заснула під дією медикаментів, лікарі ще раз поговорили з Грегоріо. Він пішов глянути на малюків, що лежали в кувезах, і лише стояв і плакав. Він був настільки зворушений цими крихітними створіннями, його дітьми. Ніч видалася важкою і для нього, а найгірше було попереду. Він гадки не мав, що тепер казати Бенедетті. Усе виявилось набагато складніше, ніж він міг собі уявити. Він гадав, що все якимось чином владається, тепер же стало зрозуміло, що цього не буде. Принаймні ще довгий час. Не можна втекти від дійсності й оминати наслідки власних вчинків.

Медсестра сказала йому, що після уколу Аня проспить кілька годин, і він збагнув, що може повернутися до готелю. Була восьма ранку, а він усю ніч не телефонував Бенедетті. Просто не мав можливості. А коли Аня прокинеться, він, певно, знову не зможе полишити її. У неї не було родичів у Західній Європі, лише мати в Росії, яку вона роками не бачила. Більше ніхто не міг їй допомогти. Лише він. А тепер було ще двоє немовлят, про яких треба дбати. Він був приголомшений тим, як миттєво до них прив'язався.

Він узяв таксі до готелю й увійшов до «Георга П'ятого», почувачись так, ніби щойно повернувся з іншої планети. Все тут здавалося нормальним, таким, як минулого вечора, коли вони вдвох вирушили на Білу вечерю. Дивно було спостерігати навколо себе таке буденне життя. Людей, що відбувають на зустрічі, йдуть снідати, блукають вестибюлем, реєструються біля стійки адміністратора. Він піднявся в номер і знайшов Бенедетту за столом. Жінка сиділа, обхопивши голову руками, і застиглим поглядом дивилася на свій телефон. Вона була у відчаї і майже не спала тієї ночі, чекаючи від нього дзвінка. Він і досі був вдягнений, як на вчорашньому бенкеті. Чоловік помітив кров на своїх білих туфлях, і йому стало зле від згадки, як вона туди потрапила. Коли Аня народжувала, кров була скрізь. Їй зробили два переливання. Видовище було жахливим.

– Пробач, що не зателефонував тобі минулого вечора, – глухо промовив він, увійшовши до кімнати. Вона обернулася до нього із сумішшю гніву і страху на обличчі й побачила трагічний вираз його очей. – Я не міг.

– Що трапилося? – вона була сама не своя.

– Діти народилися дві години тому. Вони можуть не вижити. Це найгірше, що я бачив у своєму житті. Може, за такої ранньої появи їх узагалі не врятують. Лікарі роблять усе, що в їхніх силах. Діти навіть з вигляду не сформовані, не готові до появи на світ. І обое важать менше кілограма.

Він повадився так, ніби очікував, що Бенедетта горюватиме разом із ним. А вона лише дивилася на його розпач.

– І що ти тепер робитимеш? – в її очах застигла мука. Тепер він мав двох дітей від іншої. І видно було, що для нього це по-справжньому. Вона не очікувала цього.

– Я маю повернутися туди. У неї більше нікого немає. І я не можу просто покинути їх. Малі борються за життя й можуть померти будь-якої миті. Я маю бути там, заради неї і заради них, – він тримався на подив благородно, і Бенедетта кивнула, нездатна щось казати. Вона почувалася ізольованою від того, що коїлося з її чоловіком. Це був найтяжчий день у її житті.

– Я зателефоную тобі пізніше і повідомлю, як справи, – говорячи до неї, він виймав одяг із шафи і перевдягався в неї на очах. Він не гаяв часу на те, щоб прийняти душ і поїсти, – все, чого він хотів, це повернутися туди.

– Мені тут зачекати? – безбарвним тоном спитала вона.

– Не знаю. Скажу пізніше, – Грегоріо розумів, що до його повернення до лікарні все може бути скінчено. Він поклав гаманець до кишені штанів й із сумом глянув на Бенедетту.

– Пробач. Мені справді шкода. Якось ми з цим упораємося, даю тобі слово. Я виправлюся.

Хоча він гадки не мав, як це зробити, та й вона не уявляла, як це йому вдасться. Якщо двійнята виживуть, він матиме двійко дітей. Він підійшов, щоб поцілувати її, та вона відвернулася. Уперше в їхньому подружньому житті вона не могла дивитися в обличчя чоловікові. Можливо, вона ніколи йому не пробачить. Цього вона ще не знала.

– Я зателефоную тобі, – хрипло промовив він і спішно покинув номер. І щойно він зник за дверима, жінка розридалася. Вона повернулася в ліжко й плакала, доки не заснула. На той час Грегоріо вже повернувся до лікарні й сидів між двох куветів, стежачи за тим, як його новонароджені малята борються за життя, оточені цілою армією людей, що клопоталися над ними, утиканими трубками з усіх боків.

Коли за годину йому повідомили, що Аня прокинулася, він повернувся до її палати і цілий день утішав її. І щоразу, як гадав, що може полишити її на кілька хвилин, він ішов провідати немовлят. Уже майже о шостій він згадав, що треба зателефонувати Бенедетті, але ні її мобільний, ні телефон у готельному номері не відповідали.

Вона вийшла на прогулянку і, виходячи з готелю, зустріла Дгарама. Її волосся було зібрано у хвіст, на ній були джинси та туфлі на пласкій підшві, і вона була зовсім розбитою з вигляду. Він миттєво відчув до неї жаль, та намагався не виказувати цього. Покидаючи разом із ним готель, вона говорила про якісь несуттєві сторонні речі, а він обернувся, аби ще раз глянути на неї. Вона була нижчою, ніж він пригадував – чоловік збагнув, що минулого вечора вона була на високих підборах. Легка і тендітна, зараз вона здалася йому напрочуд вразливою, з великими сумними очима, від яких обличчя здавалося зовсім крихітним.

– З вами все гаразд? – м'яко спитав він. Йому не хотілося бути нав'язливим, але він хвилювався за неї. Таке враження було, ніби сталося

щось жахливе. Він гадав, чи пов'язано це з учорашнім несподіваним зникненням її чоловіка. На відміну від Жана-Філіпа й Валері, він нічого не знав про плітки зі світу моди і про роман Грегоріо з російською моделлю.

– Зі мною... так... ні, – вона почала брехати йому, але не змогла – по щоках покотилися сльози, і вона лише захитала головою. – Пробачте... Я тільки збиралася подихати свіжим повітрям.

– Вам потрібна компанія чи хочете побути на самоті?

– Не знаю... – жінка була розгублена, і він не міг допустити, щоб вона пішла з готелю сама. Вона перебувала в такому розпачі, що покидати її здавалося небезпечним. Не в тому вона була стані, щоб блукати вулицями на самоті.

– Можна мені з вами? Нам не обов'язково розмовляти. Не думаю, що вам слід гуляти самій.

– Дякую, – кивнула Бенедетта. Він вийшов із готелю слідом за нею і пішов поряд. Вони проминули кілька кварталів, перш ніж жінка наважилася заговорити. І тоді вона глянула на нього зневіреними очима, наче всьому світові настав кінець – а для неї особисто так і було.

– Кілька місяців тому мій чоловік почав зустрічатися з однією моделлю. Таке з ним уже бувало раніше, як не прикро це казати, але він завжди повертався до тями і швидко клав цьому край. Цього ж разу дівчина завагітніла, двійнятами. Вона народила їх на три місяці раніше, це сталося сьогодні вранці. І тепер мій чоловік з головою зав'яз в усій цій історії з двома малюками при смерті та дівчиною, яка без нього не може. Ці діти – його первістки. Самі ми дітей не маємо. Усе це неймовірно заплутано, і я не уявляю, як ми це переживемо. Це ж може тривати місяцями. Не знаю, що тепер робити. Він з нею в лікарні, – слова виривалися з неї, а сльози все лилися. Дгарам спокійно слухав, хоча і був приголомшений.

– Може, вам слід поїхати додому, – тихо сказав він. – Це могло би бути краще, ніж чекати новин у готелі на самоті. Потрібен деякий час, аби все вляглося. Неможливо розібратися з цим просто зараз.

Усе, що він казав, не було позбавленим сенсу. Жінка замислилася, чи має він рацію. Зрештою, це проблема Грегоріо, він і має її залагодити – не вона. Принаймні не тепер. Спочатку має з'ясуватися, чи виживуть малюки. Потім уже вони в усьому розберуться і вирішать, що буде з їхнім шлюбом.

– Гадаю, ви маєте рацію, – сумно промовила вона. – Усе це було так жахливо. І всі знають. Усі італійські газети про це писали. Папараці фотографували її щодня, відколи вона переїхала до Рима. Ще ніколи його захоплення не були такими глибокими й такими публічними, – сказала вона, все намагаючись ставати на бік Грегоріо, хоча вже не розуміла навіщо. – Гадаю, я поїду до Мілана.

– Там є люди, які вас підтримають? – спитав він, стурбований її станом. Жінка кивнула.

– Моя родина і його. Усі дуже злі на нього, що він заварив цю кашу. І я теж, – вона глянула на Дгарама очима, сповненими всесвітньої скорботи, і він кивнув, заспокоєний тим, що вдома вона не буде самотньою.

– Воно й не дивно. Схоже, ви мали неабияке терпіння, якщо ви й досі з ним.

– Я гадала, що все минеться, але цього не сталося. Принаймні поки що. А тепер через усі ці негаразди з передчасним народженням дітей, чие життя під серйозною загрозою, не думаю, що найближчим часом стане краще. Мені шкода його, але себе мені теж шкода, – чесно зізналася Бенедетта, і він знову кивнув.

– Схоже, деякий час вам буде нелегко, – погодився з нею Дгарам. – Чи можу я зателефонувати вам і спитати, як ваші справи? Просто як друг. Хочу бути впевненим, що з вами все гаразд.

– Дякую, – їй було до смерті ніяково ділитися з ним своїми негараздами, але він виявився чуйною людиною. – Пробачте, що розповідаю вам усі ці паскудні речі. Історія вкрай неприємна.

– Так, але це життя, – промовив він зі співчуттям, але без потрясіння. – Іноді люди потрапляють у жахливі ситуації. Моя дружина покинула мене заради іншого п'ятнадцять років тому, і це було в усіх газетах. Він був відомим індійським актором. Усі були нажахані, а мені було гидко, що мое особисте життя опинилось у пресі. Зрештою, галас припиняється, і люди про все забувають. Ми витримали. Діти залишилися зі мною, і нам було чудово. Тоді мені здавалося, що я цього не переживу, але все минулося, – він посміхнувся їй. – Ви б здивувалися, скільки може перетерпіти людина. З часом усе владається. Ви теж переживете. Він каже, що хоче одружитися з нею?

– Каже, що ні, – тихо відповіла Бенедетта. Після розмови з ним їй стало легше. Вона раділа, що натрапила на нього у вестибюлі, і, хоча це й було принизливо – розповідати малознайомій людині про свої проблеми, але він був добрим до неї і зумів втішити. Це допомогло їй об'єктивно побачити ситуацію. – Гадаю, це була звичайна інтрижка, що вийшла з-під контролю. І тепер йому непереливки.

– Це вже точно, – уїдливо зауважив Дгарам, і Бенедетта посміхнулася. Годину тому вона навіть не уявляла, що посміхатиметься, але це було краще, ніж ридати в готельному номері. Присутність Дгарама надавала їй відчуття спокою і захисту, і йому небайдуже було до її становища. Вона була невинною жертвою ситуації, а він пережив розлучення. І зараз він запитував себе, чи дійде в неї до цього ж, чи вона пробачить Грегорію. Судячи з її слів, вона, вочевидь, мирилася з його невірністю. Але теперішня ситуація загострила все до краю.

Неспішним кроком вони повернулися до готелю, і він сказав, що наступного ранку іде до Лондона, а за кілька днів повертається в Делі.

– Давайте мені знати про себе, – сказав він, коли вони знов повернулися до вестибюля «Георга П'ятого», щедро заставленого рожевими й пурпуровими орхідеями. Цей готель був відомий своїм показним оформленням квітами у

виконанні їхнього відомого американського дизайнера. – Я хотів би знати, якщо ви повернетесь до Мілана.

Вона кивнула й подякувала йому за доброту, знову вибачилася, що обтяжує його своїми проблемами.

– Для цього й існують друзі, навіть нові, – промовив він, дивлячись на неї теплим поглядом. – Зателефонуйте мені, якщо я можу чимось вам допомогти.

Він простягнув їй візитівку зі своїм контактним номером, і вона знову подякувала йому, ховаючи картку до кишені. Він мав плани на вечір і думав, чи не запросити її із собою на вечерю. Але підозрював, що жінка надто засмучена, щоб йти до ресторану чи взагалі їсти. Тож він м'яко обійняв її і за кілька хвилин пішов. Вона піднялася нагору, а він вийшов на вулицю до машини, що чекала на нього, аби відвезти на вечерю. Всю дорогу до ресторану він думав про неї. Йому було надзвичайно шкода Бенедетти. Чудова жінка, вона не заслуговувала на те, що зараз коїлося в її житті. Він сподівався, що все налагодиться і буде так, як вона хоче. І дуже радів, що познайомився з нею вчора ввечері.

Повернувшись до номера, Бенедетта лягла на ліжку, а за кілька хвилин зателефонував Грегоріо. Він говорив стривожено і дуже квапився, казав, що не може розмовляти довго. Казав, що діти досі в тяжкому стані, але живі, що Аня в істеричі. Казав, що цього вечора ніяк не зможе повернутися до готелю. Він опинився в ситуації життя або смерті – доля його малят висіла на волосині. Бенедетта слухала його, заплющивши очі. Ще ніколи він так із нею не розмовляв. Усе, про що він зараз міг говорити й думати, це немовлята. Для неї він не мав ні часу, ні співчуття.

– Вранці я збираюся поїхати до Мілана. Немає сенсу сидіти тут, чекаючи від тебе дзвінка, – її голос лунав сумно, але спокійніше, ніж він очікував. Він би не витримав, якби дружина теж втратила самовладання. Принаймні вона мала чуйність – так він сприйняв її слова і тон, яким вони були сказані. Грегоріо гадки не мав, який розпач охопив її, коли він сказав, що не знає, як можна покинути Аню й малят у Парижі, і не хоче цього робити. Про це навіть не йшлося. І тоді Бенедетта збагнула: він може затриматися тут надовго, з огляду на все, що відбувається. Лікарі казали, що якщо немовлята виживуть, то пробудуть у лікарні щонайменше три місяці – до тієї дати, коли орієнтовно мали з'явитися на світ. І зараз вона не мала бажання допитуватися, як довго він сам планує залишатися в Парижі.

– Я телефонуватиму тобі й розповідатиму, що відбувається тут, – похмуро обіцяв він. Для нього було полегшенням знати, що дружина їде додому. Надто важко було змушувати її чекати на нього в готелі. Грегоріо не хотів мати підстав хвилюватися ще й за неї. – Пробач, Бенедетто, я не очікував, що все обернеться ось так.

Вона не знала, як відповісти. Цього взагалі не мало статися, але тепер, коли вже сталося, лишалось тільки пливати за течією й дивитись, куди їх винесе. Важко було уявити, що коли-небудь вони знов повернуться до колишніх стосунків, але жінка не була впевнена, що він це вже зрозумів. Все, про що він міг думати, це Аня і двоє дітей у кувезах. Про Бенедетту він не думав узагалі.

Поклавши слухавку, Бенедетта спакувала валізу й нарешті розпорядилася принести їжу в номер. Вона не їла цілий день і замовила салат, а також попросила забронювати їй квиток на завтрашній літак до Мілана. Консьєрж спитав, чи синьйор Маріані полетить разом із нею, і вона відповіла, що ні.

Назавтра вона прокинулась о шостій ранку і о восьмій покинула готель. Думала зателефонувати і сказати про це Дгараму, але було ще дуже рано. Натомість вона надіслала йому SMS, ще раз подякувавши за вчорашній вияв доброти. І коли водій машини віз її до аеропорту, вона думала про Грегоріо в лікарні і гадала, що відбувається. Вона знала, що телефонувати не можна.

Немовлята пережили ніч, і Грегоріо заснув у кріслі поряд з їхніми куветами. Він миттєво закохався у двох крихіток, але нічого не міг вдіяти, окрім як молитися, аби ті залишилися живими. Несподівано для себе він став батьком. Ще ніколи його серце так не повнилося любов'ю і болем водночас. Єдине, що тепер мало для нього значення, – це їхнє здоров'я. І коли він спостерігав за ними, сльози радості та горя котилися по його щоках. Вони з Анею годинами просиджували біля дітей, тримаючись за руки, і це було вперше, коли він усвідомив, що закоханий у неї. Ще ніколи він не відчував нічого подібного. Вона зробила йому найбільший подарунок з усіх. Те, чого він ніколи не мав з Бенедеттою. Раптом ця дівчина стала для нього людиною з іншого життя. Серце його було зараз тут, із дітьми, і Аня набула в його житті зовсім нової, священної ролі – матері його дітей. Відтак із випадкової молодой коханки вона перетворилася на жінку, сповнену величчя й життєвої ваги. І тепер, дивлячись на неї, він бачив зовсім іншу людину, вже не ту дівчину, якою вона була раніше. За ніч вони стали близькі одне одному – згорьовані батьки, що молилися за виживання своїх дітей. Тієї ночі Аня заснула, сидючи поряд із ним, під гудіння куветів і пікання моніторів, і тепер, коли її голова спочивала в нього на плечі, останнім, про що він думав, була Бенедетта. Принаймні зараз, у всесвіті любові й жаху, в який його жбурнула доля, його дружини більше не існувало. Тепер його супутницею була Аня, мати його двійнят.

Розділ 3

Як і обіцяв, Жан-Філіп зателефонував Шанталь вранці після Білої вечері. Минулого вечора опікувався гостями і майже не мав часу поговорити з нею. Як завжди, він хотів переконатися, що всім весело і вечір проходить добре. А ще він хвилювався за Бенедетту, щойно помітив зникнення її чоловіка – що розцінив як грубість з боку Грегоріо. Але, на щастя, Дгарам взяв жінку під своє крило, навіть танцював із нею, і, схоже, вона все ж непогано провела час. Жан-Філіп завжди переймався через своїх гостей і хотів бути впевненим, що жоден не лишився без уваги. І він бачив, як Шанталь віталася з кількома знайомими за іншими столиками, і як інші люди підходили привітатися з нею. Він сподівався, що Дгарам знайде її привабливою, – він був такою цікавою, чуйною людиною. Жан-Філіп гадав, що вони вподобать одне одного. Але, схоже, його індійського друга значно більше приваблювала Бенедетта. Шанталь начебто не зважала, він явно не цікавив її в плані

романтичних стосунків. Такі речі завжди важко передбачити, але Жан-Філіп підготував усе якнайкраще. Іскра, що проскакує між чоловіком і жінкою, така ефемерна і невловима. Це або трапляється, або ні.

– Який чудовий вечір, – натхненно промовила Шанталь, почувши його голос у телефоні. – Дякую, що запросив мене. Гадаю, це була найкраща вечеря за всі часи. Ліхтарики наприкінці зробили її особливою, вони були чарівні. Дуже мило було з боку тих людей поділитися з нами.

Він від душі погодився, а тоді прокоментував передчасне зникнення Грегоріо.

– Певно, щось трапилося з тією дівчиною, з якою він сплутався. Я не хотів питати про це Бенедетту. Вона не тямиться від того, що має все це терпіти. Валері каже, в модних журналах тільки й розмови, що про це. Схоже, цього разу він-таки вляпався по-справжньому.

– Гадаєш, він покине Бенедетту заради неї? – спитала Шанталь, співчуваючи подрузі.

– Я сказав би, що буде з точністю до навпаки. Можливо, це вона його покине. Грегоріо й раніше не був зразковим чоловіком. Він же привабливий, як чорт, а вона з усім мирилася. А ще вони керують величезною бізнес-імперією, яку збудували разом. Але одного дня вона може втомитися від його походеньок. Учора ввечері мені було її шкода. Їй було ніяково, що він утік ще до початку вечері. Добре, що Дгарам втрутився.

– Він прийнятний чоловік, – погодилася Шанталь. Розмова з Дгарамом принесла їй задоволення. Він справляв враження дуже обдарованої людини, і разом з тим скромної в усьому, що стосувалося його досягнень. Зі слів Жана-Філіпа, він навчався у Штатах в Массачусетському технологічному інституті й був живою легендою у своїй країні.

– Але він не для тебе? – спитав Жан-Філіп, переходячи одразу до сутності. Він завжди сподівався, що Шанталь зустріне когось, хто захищатиме і дбатиме про неї. Працювала вона наодинці, і він знав, як самотньо їй буває тепер, без її дітей. Хотів би він познайомити її з гідним чоловіком.

– Не думаю, що хтось із нас відчув між нами іскру, – чесно відповіла вона, – але я б із радістю зустрілася з ним знову, як із другом. Певно, я надто стара для нього.

Він був разюче гарний і мав екзотичний шарм, а ще він був розумний і лише на кілька років молодший за неї. Але між ними не виникло жодного потягу, і жінка відчувала, що Дгарам вважає так само. Здавалося, його значно більше зацікавила Бенедетта. Чи, може, він просто відчув жаль до неї і тримався по-лицарськи. Шанталь не знала напевне. Але вона точно не приваблювала його як жінка, та й він сам не змушував її серце битися швидше. Але це все вигадав Жан-Філіп, не вона, тож їй не було чого розчаровуватися. Насправді, вона й не чекала вже зустріти свого чоловіка. Вона починала усвідомлювати, що все вже в минулому. До того ж усі добрі чоловіки серед її знайомих були одружені. Французи рідко розлучаються, навіть коли нещасливі у шлюбі. Цього разу вони мають помірковані «зв'язки» на стороні, що аж ніяк не приваблювало Шанталь. Вона не мала на меті здобути чоловіка

і вже точно не посягнула б на чужого. У цьому полягала одна з причин, чому її любили інші жінки: вона була відвертою, чесною і благородною людиною.

– Дуже прикро за Дгараму. Він такий чудовий хлопець. Якщо ти коли-небудь завітаєш до Індії, він тебе там з усіма познайомить. Торік ми з Валері відвідали його в Делі й дивовижно провели час. Всі люблять його. Навіть діти в нього чудові, того ж віку, що й у тебе, – тому він і вважав, що вони будуть гарною парою, але доля вирішила інакше. Між ними явно не виникло жодного потягу. Й обоє розуміли, що цього не сплануєш і не нав'яжеш силою. – Отже, пообідаємо сьогодні? Мені потрібна твоя порада.

– Щодо нового кольору вітальні чи про щось серйозне? – піддражнила жінка. Вони про все радилися між собою, і Жан-Філіп цінував її думку. За дванадцять років їхньої дружби він обговорював із нею безліч питань, аж до одруження з Валері сім років тому. Шанталь усім серцем схвалювала його вибір і дотепер не змінила своєї думки. Вона вважала їх ідеальною парою, і вони були дуже щасливі у шлюбі. То було правильне рішення.

– Серйозне, – таємничо відповів він.

– По справах чи особисте? – спитала вона.

– Розповім за обідом. Той самий час, те саме місце? – вони регулярно обідали разом, принаймні раз на тиждень, у тому самому простенькому бістро в сьомому окрузі на Лівому березі, неподалік від її помешкання. За ці роки вони відвідували й інші ресторани, але надавали перевагу цьому.

– Чудово. Побачимося там, – згодилась вона.

Він уже сидів за їхнім звичним столиком на терасі, коли з'явилась вона, у червоному светрі, джинсах і туфлях на пласкій підшві, які французи називають балетками, за аналогією з балетними пуантами. З довгим білявим волоссям, стягнутим червоною стрічкою у хвіст, вона була вродливою і свіжою. Жан-Філіп прийшов просто з офісу в діловому костюмі, знявши й сховавши краватку до кишені. Він замовив біфштекс, а вона – салат, а ще він попросив принести кожному по келиху вина. Нечасто він пив вино за обідом – для неї це був сигнал, що він чимось стурбований і напружений. Вона бачила це по його очах, доки вони вели звичайну світську розмову про Валері, і про дітей, і про вчорашню вечерю.

– То що сталося? – нарешті спитала вона, не витримуючи більше цієї загадковості. Часом він поводився, як справжній француз, і довго тягнув час, перш ніж дібратися до сутності, обираючи кружний шлях замість прямого. Лише п'ять днів тому вона так само обідала з ним, і він ані словом не згадав, що потребує її поради із серйозного питання. Отже, що б не трапилось, це мало статися зовсім нещодавно. Мить він вагався, перш ніж відповісти.

– Я маю проблему. Чи незабаром матиму. Бізнес іде не дуже добре, економічні умови жакливі. Половину європейських країн лихоманить, ніхто не робить у нас великих інвестицій. Французи роками боялися демонструвати свої статки через податок на багатство й особисте майно. Інвестують за кордон, скільки можуть, і скрізь, де можуть, ховають відомості про свої

чисті прибутки. Останнє, чого хочуть французи, – це інвестувати у Франції, наражаючись на більш високі податки. Люди не довіряють уряду.

– Тебе звільняють? – раптом занепокоїлася вона. Їй відомо було, що справи у нього в інвестиційній фірмі йдуть непогано, але великих грошей він не заробляв, а він мав утримувати дружину та трьох дітей, забезпечуючи всім комфортний рівень життя. А ще вона знала, який щедрий він був із Валері й любляв купувати їй красиві речі, жити в достатку і возити дружину в дивовижні відпустки. Діти починали ходити до приватних шкіл, родина мешкала в гарній квартирі у шістнадцятому окрузі – найбільш вишуканому районі Парижа. Втрата роботи зараз стала б для них неабияким випробуванням і привнесла би болючі зміни до їхнього життя. Валері мала чудову роботу в «Вог», але заробляла менше, ніж він, оскільки в журналах подібних зарплат не було навіть близько. Родина покладалася на його заробіток. У свої тридцять п'ять і тридцять дев'ять подружжя мало забезпечувати себе коштами, щоб підтримувати звичний спосіб життя, і це робив він.

– Ні, мене не звільнюють. Але, якщо бути реалістом, я ніколи не зароблятиму більше, ніж отримую зараз, хіба що станеться грандіозний переворот в економіці, а його не передбачається. Принаймні в найближчі десять років. Мені гріх скаржитися, я отримую цілком пристойну платню, але я ніколи не матиму можливості відкладати справжні гроші на майбутнє моєї родини, а зараз усе дороге коштує. І, поглянемо правді у вічі: коли маєш трьох дітей і живеш із комфортом, це все додаткові витрати. Я просто не бачу тут для себе жодних перспектив. Хай там як, діти зростатимуть, а з ними й витрати, а жодних додаткових надходжень мені не світить, якщо тільки не зважитись на певні радикальні зміни. Я думав про це протягом останнього року, але не міг знайти рішення. До цього моменту. Як то кажуть, остерігайтеся власних бажань. Три дні тому мені запропонували неймовірну роботу із фантастичною можливістю заробити справжні гроші. Такі гроші, про які тут я можу лише мріяти.

– То в чому підступ? – Шанталь знала, що підступ завжди є. І в його випадку він явно був, інакше Жан-Філіп не був би таким стурбованим і не чекав би від неї поради. Якби йшлося лише про перехід до іншої фірми, яка запропонувала йому значно більше, він би так і сказав, і це був би привід відсвяткувати.

– Я отримав пропозицію від однієї дуже поважної фірми, яка займається венчурними інвестиціями. Вони мають партнерів в Америці й роблять шалені гроші. Я зможу працювати з ними і заробляти дуже пристойні суми. Початкова зарплатня просто фантастична, але участь у проекті, який мені пропонують, видається ще більш привабливим. Це саме те, що мені потрібно, якщо я хочу заробити справжні гроші й підтримувати мою родину в майбутньому. Це мій безцінний шанс.

Але напруження не полишало його. Тим часом офіціант приніс замовлені страви й пішов, а Шанталь чекала, доки він розповість, що саме зупиняє його.

– То чому ми не замовляємо шампанське, щоб відсвяткувати це? – спитала вона, і він кинув на неї нещасливий погляд.

- Робота в Китаї. Там сьогодні робляться великі гроші. Вони хочуть, щоб я переїхав до Пекіна на три-п'ять років. Жити там непросто. Не думаю, що Валері захоче перевезти туди дітей. Вона закохана в Париж і любить свою роботу. Тут у неї кар'єра, одного дня вона, можливо, стане головним редактором французького «Вог», але ми ніколи не проживемо на її заробіток, і вона це знає. Такий шанс трапляється не щодня, і якщо я від нього відмовлюся, іншого може не бути. І, мабуть, мені доведеться гарувати наступні двадцять років, намагаючись звести кінці з кінцями і заощаджувати при цьому гроші. Якщо ми поїдемо до Пекіна, я зможу заробити грошей і забезпечити наше майбутнє. Гадаю, вона зненавидить мене, якщо ми туди поїдемо і їй доведеться відмовитися від кар'єри. Або ж мені доведеться проковтнути те, що вона позбавила мене й усіх нас цієї можливості, що теж буде невесело. Жаклива ситуація, - зі скорботним обличчям підсумував він. Шанталь ретельно обмірковувала його слова. Це буде нелегке рішення, і вона погоджувалася з ним, що Валері засмутиться. Через це їй доведеться покинути кар'єру. І вона не зможе зробити паузу в роботі на три чи п'ять років. Її місце посяде хтось інший. У модних журналах панувала жорстка конкуренція.

- Ти вже розмовляв з нею? - тихо спитала Шанталь, подумки зважуючи всі «за» і «проти». Але якщо він намагався заробити гроші, потрібні його родині, аргументи на користь Китаю однозначно переважували.

- Три дні тому вони лише телефонували мені, а вчора я мав із ними зустріч. До міста прибули їхні американські партнери, а вчора була Біла вечір. До минулої ночі я не мав часу сісти й поговорити з нею. Але маю якнайшвидше розповісти їй про це. Вони хочуть отримати відповідь у наступні кілька тижнів і чекають мене там до вересня.

Він повідомив Шанталь назву фірми, і вона була вражена - як і назвою американської компанії, з якою вони співпрацювали. Це була серйозна пропозиція від важливих партнерів.

- Коли ти збираєшся їй розповісти?

- Сьогодні. Завтра. Вже скоро. Шанталь, як гадаєш, що мені робити?

- Отакої, - тихо промовила вона, дивлячись йому в очі, і відкинулася в кріслі, забувши про їжу. - Важке питання. Хтось має на цьому втратити - принаймні до цього йде. Ти або вона - в найближчій перспективі, або ж усі ви - у довготривалій, якщо відмовишся від пропозиції.

- Не уявляю, як я можу це зробити, - чесно зізнався він, - та що, як вона на це не пристане? Що, як вона покине мене? - кажучи це, він панікував, і Шанталь співчувала йому. Чому безцінні шанси завжди мають зворотний бік? Ніщо не дається просто, принаймні коли йдеться про великі гроші. Наразі Пекін мав стати наріжним каменем. Шанталь не уявляла собі, щоб Валері пішла на це з легким серцем чи навіть добровільно. Доведеться силоміць тягнути її до Пекіна. Або ж вона може відмовитися їхати, покинувши кар'єру, хай навіть менш зисковну, ніж у чоловіка. Робота чимало важила для неї, вона працювала в індустрії моди і в «Вог» у двох країнах понад дванадцять років, ще з коледжу. Для неї буде великою жертвою кинути роботу. Але те ж стосувалося і роботи, запропонованої їй чоловікові.

- Не покине. Вона кохає тебе, - спробувала заспокоїти його Шанталь. - Звісно, вона засмутиться.

Це було незаперечним, вони обоє знали про те.

- І ти не можеш її за це винуватити. Вона наполегливо працює у «Вог», і зараз їй світить велика й бажана посада, щойно головний редактор паризького видання піде на пенсію. А ти не міг би поїхати до Пекіна на менший термін? На рік чи, може, два, а не на три й не на п'ять?

Це був великий термін, щоб зважитися. Але він лише похитав головою у відповідь.

- Я міг би обмежитися трьома роками, принаймні спочатку, але не менше. Вони хочуть, щоб я їхав до Пекіна. Хлопець, який працює в них зараз, звільняється. Він пробув на цій посаді чотири роки, відкривав там їхній офіс.

- Ти знаєш, чому він звільняється?

- Його дружина ненавидить Пекін. Рік тому вона повернулася до Штатів, - сумно промовив він, і обоє розсміялися.

- Що ж, завдяки цьому нам тепер відомо все, що треба, так? - із посмішкою промовила Шанталь. - Гадаю, якщо ти це зробиш, то просто маєш знати, що буде нелегко, але досягнення мети варте кількох затрачених років. Іноді, щоб здобути бажане, ми маємо робити неприємні речі. Для тебе це вдалий кар'єрний крок. Валері теж зрозуміє, - але вона не гірше за нього знала, що Валері не зможе піти з роботи і повернутися трьома-чотирма роками пізніше. На той час вони знайдуть іншого головного редактора, і це буде не вона. А вона так довго на це чекала.

- Не впевнений, що Валері зрозуміє чи навіть захоче зрозуміти. Усе, що вона почує, це що її кар'єрі настане кінець і доведеться піти з «Вог», аби переїхати до жалюгідного місця, де, як кажуть в один голос, життя нестерпне, та ще й з трьома малими дітьми. Я зовсім не впевнений, що вона виявить розважливість. Швидше, анітрохи.

- Ти повинен більше їй довіряти. Вона розумна жінка, і з економічного погляду все цілком зрозуміло. Якщо вона хоче забезпеченого життя в майбутньому, це воно. І, в усякому разі, ти маєш розповісти їй і все обговорити, навіть якщо спочатку вона погано сприйме цю новину. Вона передумає, і, може, вам вдасться дійти певного розумного компромісу.

Але вона не бачила тут можливого компромісу, як не бачив і він. Доведеться або прийняти пропозицію, або відхилити. А Валері має або поїхати з ним, або ні. Все було до болю просто, ключові слова - «до болю».

Вони розмовляли про це весь обід, а потім на тротуарі перед рестораном Шанталь попрощалася з ним.

- Зателефонуй, коли поговориш із нею, і розкажи, як усе відбулося.

Валері була розсудливою жінкою, і вона кохала Жана-Філіпа. Що б не сталося, Шанталь була впевнена, що їхні стосунки це витримають, навіть якщо спочатку все відбуватиметься бурхливо – а вона не мала сумніву, що так і станеться.

– Наступного тижня я буду тут, а на вихідних іду до Берліна провідати Еріка, – вона казала про свого молодшого сина. – Я не бачила його з лютого. Він працював над новим твором і не хотів, щоб його переривали. Готується до виставки.

Справи в нього йшли непогано, хоча його концептуальні інсталяції були для неї надто сміливі, але він користувався повагою серед молодих художників, а його твори добре розходилися. Вона пишалася ним і любила бувати в нього у гостях. Він мешкав у Берліні три роки і чудово почувався в тамтешньому світі мистецтва. А ще Ерік мав нову дівчину, яку хотів познайомити з матір'ю. До його життя вона мала більше доступу, ніж до життя його брата й сестри – до того ж вони були надто далеко. Але навіть при тому, що Ерік жив у Берліні, вона бачила його лише кілька разів на рік. Він був надто зайнятий своїм мистецтвом, щоб зустрічатися з нею частіше, і тепер щороку повертався до Парижа лише на Різдво, як і решта.

Вона виховала дуже незалежних дітей, ніхто з яких не побажав жити у Франції. І в цьому, як казала вона Жану-Філіпу, полягало її нещастя. Усі трое були винятково працьовитими, як і матір, і справи в них рухалися непогано, але вони знаходили інші країни більш придатними для себе. Шарлотта мешкала в Гонконгу, відколи п'ять років тому в Колумбії отримала диплом магістра, і вільно володіла мандаринським діалектом.

А старшому синові, Полю, полюбилося життя у Сполучених Штатах, і він став справжнім американцем – типовішим за хот-доги і яблучний пиріг. Він знайшов собі дівчину-американку, яка не подобалась Шанталю, але з якою він жив уже сім років. Молодший син, Ерік, покинув родинне гніздо останнім три роки тому, і для неї настали роки самотності, в чому жінка не зізнавалася нікому, окрім Жана-Філіпа. Її діти були талановиті й вели плідне життя, але не мали часу для неї.

Після обіду з Жаном-Філіпом Шанталь повернулася додому і кілька днів не мала від нього жодної вісточки, що було нетипово – зазвичай він часто телефонував їй дізнатися, як справи. Відколи роз'їхалися діти, він певною мірою замінив їй родину. Шанталь не мала ні братів, ні сестер, не мала батьків, тож, окрім дітей і друзів, у неї нікого не було. Вона поринала в роботу на кілька днів і тижнів поспіль і зараз писала вкрай глибокий сценарій про групу жінок, які зуміли вижити в концентраційному таборі Другої світової війни.

Вона підозрювала, що дружина Жана-Філіпа погано сприйняла повідомлення щодо запропонованої йому роботи, і не хотіла телефонувати сама і втручатися в їхні справи. Усі вихідні вона працювала і була задоволена результатом, а вранці в понеділок зателефонував він.

– Як відбулося? – спитала вона, щойно почувши його голос.

– Як ти й казала, – втомлено промовив він. Це були довгі й напружені вихідні – Шанталь чула це з його голосу. – Вона була шокована, засмучена й

розгнівана тим, що я взагалі про це думав. Проплакала всю неділю. Добре, хоч на розлучення не подала, – він жартував, але Шанталь була впевнена, що ця новина, наче справжня бомба, розірвала їхнє налагоджене за сім років життя. Їм пощастило більше, ніж багатьом: вони мали щасливих дітей, безтурботні дні, добре здоров'я, чудових друзів, улюблену роботу і гарненький будинок у місті, яке обожнювали. Тепер же за одну ніч перед ними постав складний вибір: один з них мав втратити щось і чимось пожертвувати. Шанталь не заздрила їм, хоч вони й кохали одне одного і їхній шлюб був міцним – що стане їм опорою, яким би не було їхнє рішення.

– Гадаєш, вона погодиться переїхати до Пекіна? – спитала Шанталь.

– Просто зараз – ні, не думаю. Але все може змінитися. Вона поки що міркує, а я маю три тижні, щоб прийняти рішення.

Це будуть довгі три тижні для нього.

У середу вони пообідали разом, і він був дуже знервованим. Доки Валері щось не вирішить, він не мав чого додати. Для Жана-Філіпа рішення було цілком очевидним. Він вважав, що треба їхати – з усіх тих причин, наведених Шанталь тиждень тому. Вони заговорили про інше, і чоловік розповів, що, за словами Валері, новини про двійнят Грегоріо розлетілися по всіх газетах, і що малі лежать у паризькій лікарні, в критичному стані через передчасну появу на світ.

– Відолашна Бенедетта, – з почуттям промовила Шанталь. На той час вони вже збагнули, що діти народилися в ніч Білої вечери, ось чому Грегоріо пішов так рано. – Цікаво, чим це все обернеться. Не впевнена, що була б такою поблажливою, як вона.

– Може, цього разу її поблажливість скінчиться. Для неї, мабуть, страшенне потрясіння – знати, що тепер він має двох дітей від іншої, коли сама вона нездатна народити.

Бенедетта ніколи до цього не приховувала свого жалю, хоча й мирилася з ним багато років. Але тепер, коли він мав дітей, а вона ні, обоє питали себе: чи здобуде російська модель вагомого значення в його житті. Раніше він з легкістю позбавлявся своїх захоплень і ніколи з ними не затягував, але тепер для нього відкривався справжній новий вимір. Шанталь співчувала Бенедетті, а Жан-Філіп вважав, що Грегоріо поводився, як ідіот, і нарешті догрався. Він не схвалював його романів – сам завжди був вірним своїй дружині, на що Грегоріо, схоже, був нездатний.

Після обіду Шанталь пішла до продуктового залу в «Бон-Марше» купити кілька смаколиків, які полюбляв Ерік. Вона завжди намагалася привезти синові французької їжі, якої йому бракувало, – він казав, що в Німеччині живе на сосисках і шніцелях. Тож зараз вона наповнила кошик консервованою фуа-гра і різноманітними делікатесами, його улюбленими тістечками, французькою кавою й усім, що на її пам'яті він полюбляв їсти. Це був жест материнської любові, яку він завжди цінував і був вдячний, коли мати приїздила до Берліна з повною сумкою вишуканих французьких наїдків. А «Бон-Марше» було найкращим місцем, де можна було все це знайти. Щойно вона вкинула пачку його улюблених тістечок у кошик на руці, як побачила в проході між полицями чоловіка, що відбирав сорти чаю і невідривно дивився на неї. Він

здався їй знайомим, але Шанталь не могла пригадати, де бачила його, і пройшла далі.

Вони знову перетнулися біля каси, і його обличчя вже не виходило з її голови. Вона не могла збагнути: чи він лише незнайомець, вже бачений нею раніше, – можливо, тут, в «Бон-Марше», з типовим, схожим на будь-яке обличчям, чи вони справді десь зустрічалися – що було малоймовірно, інакше вона б запам'ятала. Він був гарний, трохи молодший сорока. На ньому були джинси, чорний светр і легкі замшеві туфлі. Він стояв за нею у черзі, і коли вона вже забула про нього й викинула з голови, за спиною пролунав чоловічий голос.

– Ваше бажання вже здійснилося?

Почувши ці слова, вона обернулася, щоб глянути на нього, і цього разу збагнула, хто він. То був той самий чоловік, що приніс на Білу вечерю прекрасні паперові ліхтарики, а один передав їй і порадив загадати бажання. Вона посміхнулася, впізнавши незнайомця і пригадавши, де саме вони зустрічалися.

– Поки що ні. Це може зайняти певний час, – просто сказала вона, і він посміхнувся теж.

– А одне з таких бажань. Схоже, заради нього варто почекати.

Жінка кивнула, а він кинув оком на її кошик, вражений асортиментом делікатесів, які вона обрала. Важкуватий кошик для її руки.

– Схоже, у вас намічається вечірка.

Вона поклала до кошика ще дві пляшки червоного вина, що додало ваги і святкового вигляду.

– Я везу це все синові до Берліна.

– Щасливий хлопчик. У нього гарний смак і чудова мати, – промовив незнайомець, помітивши фуа-гра і вино.

– Він голодний митець, йому остогидли сосиски й пиво.

Він розсміявся над її словами, і тут підійшла її черга на касі. Підписавши квитанцію, вона наостанок озирнулася на чоловіка, що стояв за спиною.

– Ще раз дякую вам знов за бажання і за гарненький ліхтарик. Ви зробили цей вечір особливим для всіх нас, – вона посміхнулася йому й помітила, що в нього глибокі карі очі й він дивиться просто на неї. Було щось дуже сильне в його погляді – так, наче крізь неї пропустили електричний струм. Шанталь пригадала, що бачила ці очі ще на Білій вечері, коли він простягнув їй ліхтарик і порадив загадати бажання. Тоді, перед польотом ліхтарика, в його голосі лунала наполегливість, і зараз він мав той самий напружений вигляд. У нього було гарне серйозне обличчя.

– Радий, що вам сподобалося. Мені теж. Сподіваюся, ваше бажання збудеться. І приємно вам провести час із вашим сином.

- Дякую, - сказала вона й пішла. Зо хвилину вона думала про нього, про те, який він привабливий, - а потім забула й пішла назад до своєї квартири. Там вона спакувала до валізи їжу для Еріка. Вона не могла дочекатися, коли побачить його. Минуло стільки часу. Чотири місяці, які вона чекала цієї зустрічі, здавалися їй вічністю. Довгий проміжок часу між зустрічами з дітьми був однією з причин, чому вона стільки працювала. Їй подобалося писати, але через це її життя повнилося вигаданими персонажами, які в процесі творчості ставали для неї реальними. Робота над сценаріями для ігрового кіно і періодично для документальних стрічок, присвячених важливим для неї темам, - усе це наповнювало її життя, і результати були блискавичні. В усе, що робила, вона вкладала серце й душу: у свої сценарії, дружбу, в дітей, коли ті дозволяли. Очікування побачення з Еріком у Берліні приємно хвилювало її.

Розділ 4

Коли того вечора Валері повернулася з роботи, напруження у квартирі відчувалося таке, що, здавалося, можна ножем різати. Відколи Жан-Філіп розповів їй про Пекін, вона з ним майже не розмовляла. Вклавши дітей спати, вони повечеряли разом, та якщо зазвичай вони із задоволенням розмовляли після робочого дня, останнім часом вона не промовляла ні слова. Він почувався так, ніби дружина вирішила покарати його, але вона казала, що їй лише потрібен час усе обміркувати. І водночас не хотіла обговорювати це з ним. Їй відомі були всі «за» і «проти». Але її роздуми над пошуком рішення виключали будь-які інші теми для розмови.

Їхні діти були надто малі, щоб зрозуміти цю гнітючу атмосферу, але інстинктивно відчували напруження між батьками. Остаточне рішення неминуче мало вплинути і на малят. Ростити західних дітей у Пекіні аж ніяк не здавалося їй ідеальним варіантом. Як мінімум, ішлося про страшенно забруднене середовище і жахливі умови проживання. Більшість приїжджих із Заходу не брали із собою в Пекін маленьких дітей. Їхнім малюкам було п'ять, три і два роки. Вона непокоїлася навіть, чи будуть її діти забезпечені медичною допомогою і чи не існує там ризику захворювань. Для Валері проблема полягала не лише в тому, щоб покинути роботу і поставити під удар кар'єру - можливо, назавжди, але також у добробуті її дітей. Жан-Філіп наполягав, що інші родини переїхали туди, і що це змалку розширить кругозір їхніх дітей, а це, безумовно, піде їм на користь.

Але для Валері було також очевидно, що світ моди - безжальне середовище і вона не зможе з легкістю повернутися до нього після трьох чи п'яти років. На той час усе могло бути скінчено, а вона не хотіла кидати свою справу. Часом вона питала себе, як узагалі може Жан-Філіп думати про таке. І хоча намагалась не сердитися на нього, та все одно сердилася - за те, що він хотів перевернути їхнє життя з ніг на голову.

Кілька разів після їхньої першої розмови він намагався поговорити з нею про це, та вона відмовлялася.

- Чому ми не можемо принаймні обговорити це? - спитав він, благаючи.

- Бо я цього не хочу. Не хочу, щоб ти тиснув на мене чи намагався якось вплинути на моє рішення. Я маю обмірковувати все без того, щоб ти мене смикав.

Відколи постала ця тема, Валері зробилася запальною, і це було на неї не схоже.

- Я не збираюся тиснути на тебе чи до чогось примушувати, - розважливо сказав Жан-Філіп, але вона не повірила і навіть слухати не стала. Він хотів прийняти пропозицію з Пекіна. Він чітко дав це зрозуміти. - Це також і твоє рішення.

- Невже? - вона відірвалася від вечері й обернулася до нього, поклавши виделку на стіл. Її очі палали. - Чи ти лише хочеш, щоб я сказала «гаразд» і не звинувачувала тебе за те, що ти зруйнував мою кар'єру? Це не моє рішення, Жан-Філіпе. Ти поставив мене перед неможливим вибором. Поїхати з тобою до місця, яке ми всі зненавидимо, і послати свою кар'єру під три чорти, або залишитися, щоб ти на все життя зненавидів мене, бо я відібрала в тебе таку можливість. Ти заробляєш більше грошей, ніж я, тож, гадаю, врешті-решт, твій голос вагомий. Просто я вважаю, що це нечесно - все звалювати на мене. А що станеться, коли ми зненавидимо те місце, чи наші діти захворіють, чи я ніколи не отримаю іншої роботи, чи ти не заробиш грошей, на які розраховуєш? Що тоді?

- Тоді ми повернемося додому, - тихо сказав він.

- На той час для мене може бути вже надто пізно. Я майже тринадцять років витратила, щоб опинитися на своїй теперішній посаді у «Вог». Чому я повинна кидати її? Лише тому, що ти заробляєш більше, ніж я, чи тому, що ти чоловік?

- Ми зробимо це заради родини, Валері. Заради нашого майбутнього. Тут я не можу заробити таких грошей, і це великий крок для мене, - це була правда, і вона теж це знала. - Треба діяти зараз, поки на їхньому ринку гаряче. Можна заробити шалені гроші.

- Нам не потрібні шалені гроші, - серйозно відповіла вона. - Нам чудово вистачає того, що ми маємо.

- Тоді, може, ми все ж приймемо рішення разом. Мені лише подобається перспектива заробити більше і трохи заощадити. Можливо, одного дня ми дуже зрадіємо цим заощадженням. І я не можу заробити таких грошей у Франції чи навіть у Штатах, - хоча він ніколи не замислювався про роботу в Штатах. Обидва не уявляли життя без Франції і любили її.

- Чому гроші мають керувати нашим життям? Ти ніколи раніше так не поводишся. Це одна з причин, чому я обожнюю жити тут. Справа не лише в гонитві за грошима, справа в якості нашого життя. А яку якість життя ми матимемо в Пекіні? Ми не китайці. Це зовсім інша культура для кожного з нас, і життя там нелегке. Усі так кажуть. Ти хочеш пожертвувати всім, аби лише заробити грошей? Не впевнена, що я до цього готова.

– Тоді ми не поїдемо, – засмучено промовив чоловік. Він відчував, що не може нічого протиставити її доводам, та й сам чудово розумів усі зворотні боки такої перспективи, особливо в тому, що стосувалося дітей. Він не міг цього заперечити і не хотів брехати їй. Він усвідомлював велику ймовірність того, що вони зненавидять тамтешнє життя і навіть мінімальний термін у три роки виявиться для них занадто довгим.

Вона ще працювала, сидючи за комп'ютером, коли він ліг спати. Вона навіть не побажала йому добрих снів. За кілька днів вона жодного разу не поцілувала його, раптом перетворившись на мегеру, готову в усьому винуватити свого чоловіка. Ще ніколи з нею цього не траплялося. Але вона почувалася так, ніби все їхнє життя опинилося під ударом, а тепер ще й непокоїлася за їхній шлюб. Що станеться, якщо там вони будуть нещасливі й боротимуться із цим усе життя? Пропозиція з Пекіна не влаштовувала її геть нічим, але Жан-Філіп відчайдушно прагнув прийняти її. Вона знала це. І тому між ними розігралася справжня війна, отруюючи собою все. Обом здавалося, наче світ розлітається на шматки. Із союзників і найкращих друзів вони миттєво перетворилися на ворогів, що було дивним після семи років легкого та щасливого життя. І на який би шлях вони тепер не звернули, яке б рішення не ухвалили, один з них програє – а може, і вся родина.

Коли у п'ятницю по обіді Шанталь сідала на літак до Берліна, усе, про що вона могла думати, – хвилююче наближення зустрічі з її найменшим дитям. Вона везла йому улюблену іжу, два нові светри (вона була впевнена, що він їх носитиме, адже на час їхньої минулої зустрічі весь його одяг був у дірах) і кілька книжок, які, на її думку, він із задоволенням прочитає. Щоразу, відвідуючи сина, вона помічала в його квартирі речі, які потребували заміни. Вона навіть привезла із собою свій набір інструментів, щоб відремонтувати деякі дрібниці. Ерік ніколи не звертав на них уваги або ж не прагнув робити це самотужки. Вона була мамою на всі руки, і її діти завжди дражили її через це. Ерік був єдиним, хто цінував мамині зусилля і любив, щоб вона клопоталася навколо нього. Їй просто не пощастило, що світ мистецтва у Берліні виявився більш авангардним, ніж у Парижі, і в професійному плані він був тут щасливіший. Ерік відчував, що заради свого мистецтва має бути в Берліні, і це було втратою для неї.

Її стосунки із Шарлоттою, другою дитиною, завжди були набагато складнішими, і Шарлотті подобалося жити на іншому кінці світу від матері. А Поль закохався у Штати, коли поїхав до школи кіно та телебачення при Університеті Південної Каліфорнії, й вирішив залишитися, що не здивувало її. Зараз йому було тридцять один, і після тринадцяти років проживання в Америці він здавався більше американцем, ніж французом. Ерік був її малям, милим хлопчиком, який насолоджувався маминим товариством і був із нею цілком відвертий. Їм завжди було весело разом. Йому було лише три роки, коли помер батько, і мати виховала його сама. І саме за Еріком вона тепер сумувала найбільше. Навіть будучи двадцятишестирічним чоловіком, він зберіг ті самі милі риси й досі здавався їй маленьким хлопчиком.

Зустрівши Шанталь біля зони отримання багажу, Ерік стиснув її у богатирських обіймах. Він позичив автівку друга, щоб відвезти її до своєї квартири, – він завжди наполягав, аби мати зупинялася в нього. Ерік любив,

щоб вона була поряд і вранці, коли вони прокидалися, снідала разом із ним. Насправді його митецького заробітку вистачало на життя – щоправда, мати допомагала йому час від часу, але потрібно йому було небагато. Він мешкав ув оточенні Фрідріхсгайн і сплачував мізерну орендну платню за квартиру, схожу на барліг. Але він любив її і в тому ж будинку винаймав студію, де створював свої інсталяції. Для неї вони досі не мали сенсу, але такі твори знаходили своє місце на ринку, і він виставлявся в одній з найбільших галерей концептуального авангардного мистецтва в Берліні. Вона пишалася сином, хоча й не розуміла його творчості. Але Шанталь захоплювалася його відданістю своїй справі і тим, як багато ця справа значила для нього. А ще, будучи в Берліні, вона любила зустрічатися з його друзями і спостерігати середовище, в якому він мешкав. Відвідувати його завжди було справжньою пригодою.

Коли вони приїхали до його квартири, вона віддала синові наїдки, придбані для нього в «Бон-Марше», і він був у захваті. Одразу ж відкрив фуга-гра, а вона приготувала йому у старезній духовці, якою він ніколи не користувався, тости. Вона знов почувалася матір'ю, просто перебуваючи поряд із ним, слухаючи його розповіді, сміючись над чимось разом із ним і розмовляючи про сценарій фільму на тему Другої світової війни, над яким працювала. Він завжди виявляв цікавість до її робіт. Це знов нагадало, як сильно вона скучила за ним і яким порожнім було її життя тепер, коли усі вони були не вдома. Але час не можна було повернути назад до тієї пори, коли вони були дітьми. Ті дні минули, і все, що тепер лишилося, – радіти зустрічам, коли вони знаходили для неї час, як би рідко це не траплялося, як би далеко вони не жили.

Це було справжнє мистецтво – бути матір'ю дорослих дітей, і воно давалося їй нелегко. Поїхавши, вони лишили болісну порожнечу в її житті, про що вона ніколи їм не казала. Не було причин змушувати їх почуватися винними за те, що виросли, як би важко вона це не переживала. Її завданням було навчитися жити з цим, і вона робила все, що могла. А побачення з молодшим сином завжди дарувало їй душевний підйом, що зберігався тижнями. У нього вона почувалася бажаним гостем, і він так щиро був радий проводити з нею час. Будучи з дітьми, Шанталь завжди відкладала роботу, аби вся її увага належала тільки їм.

Того вечора вони запросили на вечерю його нову дівчину Анналізу. Це була мила дівчина зі Штутгарта, студентка-художниця, яка просто боготворила Еріка. Вона відверто вважала його генієм, і Ерік був злегка збентежений її нестримним обожнюванням, але дуже радів, що дівчина сподобалася Шанталю. Схоже, мати схвалила його вибір, незважаючи на численні татуювання на тілі дівчини і пірсинг на обличчі. На цей час Шанталь вже звикла до подібної зовнішності, типової серед його друзів. Лише була вдячна, що він сам такого не має.

Її завжди забавляло, як сильно її діти відрізнялися одне від одного. Шарлотта була найбільш консервативною в родині й завжди заперечувала проти сумнівного вигляду друзів-митців молодшого брата і самого способу його життя. Вона навіть звинувачувала матір в богемності й очікувала, що та належно вдягатиметься для вечері, коли Шанталь приїздила відвідувати її в Гонконзі. Поль же засвоїв кожен аспект життя у Сполучених Штатах, не на жарт захопившись бодібілдингом і важкими тренуваннями, а ще він роками був веганом. Він завжди повчав матір щодо її дієти і завжди, коли вона бувала

в Лос-Анджелесі, водив із собою до спортзалу займатися кардіотренуванням і пілатесом. Вона розповідала Жану-Філіпу, що останнього разу це ледь не вбило її, і попереджала про божевільні захоплення, яких можуть нахапатися його діти, коли підростуть. Але вона трималася молодчиною і завжди видихала з полегшенням, коли поверталася додому і знов могла робити, що хоче, їсти, що хоче, одягатися, як їй подобається, і час від часу навіть курити, якщо їй так хотілося. Єдиною перевагою самотнього життя було те, що вона сама обирала, що їй робити. Але то була вкрай незначна компенсація за те, що вона так мало бачила своїх дітей.

Коли ввечері в неділю Шанталь покидала Берлін, вона вже встигла наповнити холодильник Еріка його улюбленою їжею, замінити всі перегорілі лампочки у квартирі, прибрати в ній, як тільки могла, відремонтувати дві полиці в його студії за допомогою набору інструментів, замінити розбиту лампу, поводити його по улюблених ресторанах, нагодувавши вдосталь, і провести досить часу з його новою дівчиною, аби краще пізнати її, хоча б поверхово. У суботу вони разом пішли до «Гамбургер Бангоф», одного з улюблених музеїв Шанталь. Еріку з Анналізою там теж сподобалося.

В аеропорту вона пригорнула його й міцно обійняла на прощання. Всіма силами вона стримувала сльози, аби Ерік не здогадався, як тяжко вона сумуватиме за ним найближчими днями. Час, проведений разом із ним, був для неї дорогоцінним, і так було завжди. З важким серцем вона сідала на літак до Парижа.

Коли літак знявся у повітря, вона сиділа і скорботним поглядом дивилася з вікна на Берлін, що танув унизу. І досі тужила за сином, коли приземлилася в Парижі й пішла отримувати свій багаж. З набором інструментів її валіза важила ледь не тону, але Шанталь завжди раділа, що захопила його. Щоразу, як вона відвідувала Еріка, цей набір ставав їй у пригоді. А ще вона зробила десятки фотографій сина на свій телефон і збиралася роздрукувати їх, вставити в рамки і розвісити у вітальні, коли повернеться додому. Вона завжди так робила після відвідин когось зі своїх дітей – наче намагалася сама собі довести, що вони досі існують, навіть якщо вона більше не бачила їх щодня.

Вона саме знімала валізу з конвеєрної стрічки аеропорту, коли наштотхнула на людину, що стояла позаду. Жінка обернулась, щоб вибачитись, і опинилася віч-на-віч із чоловіком, який запускав ліхтарики і якого вона бачила в «Бон-Марше», коли купувала їжу для Еріка. Побачивши її, чоловік здивувався не менше і запропонував піднести її валізу, принаймні доки вона не знайде візок.

– Ні, правда, все гаразд. Я впораюся.

Він сам ледве міг підняти валізу – настільки вона була важкою, а жінці не хотілося казати йому, що всередині набір інструментів.

– Дякую все одно.

– Жодних проблем. Я винесу її назовні, на тротуар, щоб вам не було важко. У мене багажу немає.

Усе, що він мав при собі, – то дипломат, а ще він був вдягнений у костюм і мав цілком респектабельний вигляд. Вона ж подорожувала в джинсах і светрі і не потребувала іншого одягу, коли відвідувала Еріка в Берліні.

– Побачилися із сином? – невимушено спитав він, підносячи їй валізу, і вона знову вибачилася, що та була такою важкою.

– Так, побачилася. Щойно прилетіла назад.

– Він зрадив усій тій їжі, що ви йому привезли? – Чоловік посміхнувся. – Моя мати ніколи не купувала мені нічого подібного. Пощастило вашому малюкові.

Він уявляв собі її сина студентом, адже вона була не надто старою на вигляд.

– Що ви привезли із собою? – спитав він, хитро примружившись. – Набір для боулінгу?

Вона розсміялася цьому запитанню і помітно збентежилася.

– Мій набір інструментів. У квартирі сина завжди треба щось відремонтувати.

Раптом здалося, що він дуже зворушений її словами. Тепер він зрозумів, яка вона мати і як, мабуть, сильно тужить за хлопчиком, який живе у Берліні.

– Можете в будь-який час зазирнути до мене. Ви добре ремонтуєте?

– Дуже, – гордо сказала вона.

– До речі, я Ксав'є Тома, – представився він, простягаючи руку, коли нарешті дійшов до тротуару і поставив її валізу.

– Шанталь Жіверні, – відповіла жінка, і вони потиснули руки.

– Де ви живете? – чемно спитав він.

– Вулиця Бонапарта, в шостому окрузі.

– Я живу неподалік від вас. Чому б нам не взяти одне таксі?

Секунду вона вагалася, а потім кивнула. Дивно було, як вона постійно натрапляла на нього. У таксі він поділився з нею власним поясненням.

– Гадаю, тут замішана сама доля. Коли випадково зустрічаєте когось тричі поспіль, це не дарма. Спочатку на Білій вечері. Того вечора там було сім тисяч чотириста людей. Ви могли сидіти за будь-яким столом, і ми ніколи б не зустрілися. Натомість ви опинилися по сусідству зі мною. Потім у продуктовому залі в «Бон-Марше», і ось тепер в аеропорту. Мій рейс з Мадрида спізнився на дві години. Якби він відбувся вчасно, ми б розминулися одне з одним. Натомість ми тут, і в цьому вам страшенно пощастило, бо не знаю, як би ви дотягли цю непід'ємну валізу самі.

Вона розсміялася.

– Тож очевидно: нам призначено було зустрітися знову. З пошани до цього і до вищих сил, які звели нас разом, чи не повечеряєте ви сьогодні зі мною? Є одне бістро, яке я люблю і ходжу туди, як до ідальні.

Він назвав бістро, в якому вона регулярно обідала з Жаном-Філіпом. Це була і їхня ідальня також. Схоже, вони жили у світі, повному збігів. Вона вже збиралася сказати йому, що втомилася і хоче додому, а потім вирішила – навіщо? Він здавався приемним. Чому б не повечеряти разом із ним? На вигляд він був молодий і вочевидь не намагався спокусити її, лише виявляв люб'язність. А попереду її чекав вечір самоти. Без Еріка. Вона завжди почувалася пригнічено, повертаючись до своєї тихої порожньої квартири після відвідин дітей.

– Гаразд.

Він посміхнувся, явно задоволений.

– Але давайте спочатку закинемо додому вашу валізу. Не хочу тягнути її назад із ресторану після вечері, хай навіть це непогана фізична вправа. Сподіваюся, в Берліні за вас її тягав ваш син.

– Так. Він гарний хлопчик, – вона гордо посміхнулася.

Невдовзі вони дісталися її будинку, і вона піднялася з речами на ліфті, доки він чекав її внизу. За мить вона повернулася, затримавшись рівно настільки, щоб причесатися і підфарбувати губи. Вона почувалася справжньою нечупарою поряд із цим чоловіком у бездоганному діловому костюмі. Дорогою до ресторану він пояснив, що відвідував клієнта в Мадриді і пробув там лише день. Сказав, що він адвокат, що спеціалізується на міжнародному захисті авторських прав і інтелектуальної власності. Він іздив до французького письменника, який проживає в Іспанії і є його давнім клієнтом. Шанталь, у свою чергу, зізналася, що вона сценаристка, пише сценарії для документального кіно та ігрових фільмів.

– Я подумав: ваше ім'я бринить, мов дзвін, – сказав він, коли вони прибули до ресторану і він попросив столик на терасі. Поряд із тим, де зазвичай сиділа вона з Жаном-Філіпом. Власник закладу впізнав її, а потім Ксав'є.

– Часто тут буваєте? – спитав той, коли вони сіли і він сховав дипломат під стіл. Вона кивнула. – Я теж. Можливо, ми бачили одне одного тут раніше.

Це й справді було можливим, і вона спитала себе, чи мав він рацію, що їхні шляхи повинні були перетнутися. Їй самій це здавалося не більш як приемним збігом.

За вечерею він спитав її про дітей, і вона розповіла, а потім він почав у подробицях розпитувати про її роботу. Він був знайомий з її фільмами і бачив кілька з них, у тому числі два документальні, нагороджені преміями, що неабияк вразили його. Він справляв враження дещо розслабленої, цікавої особистості, яка не заціклюється на собі й насолоджується її товариством. Вона теж розпитувала про його роботу. Він спитав, чи була вона заміжня, і

вона відповіла, що овдовіла, коли діти були маленькі, і вдруге заміж так і не вийшла. А він сказав, що ніколи не був одружений. Зізнався, що жив із жінкою протягом сімох років, і торік вони розсталися.

– Нічого драматичного не сталося, ніякої трагедії. Вона не втекла від мене з моїм найкращим другом. Ми обое надто тяжко працювали і, зрештою, розійшлися, кожен у свій бік. Коли ми почали набридати одне одному, то обое погодилися, що настав час для змін. Ми досі добре ладнаємо. Просто наші стосунки вичерпалися.

– І ви були достатньо розумні, щоб збагнути це. Більшість людей – ні. Тримайтесь разом, роками ненавидючи одне одного.

– Я не хотів, щоб дійшло до цього, – тихо сказав він. – Так ми залишилися друзями. Усе вийшло якнайкраще. Вона зараз шалено закохана у хлопця, якого зустріла півроку тому. Гадаю, вони одружаться. Їй тридцять сім, і вона відчайдушно бажає дітей. У цьому завжди була найбільша різниця між нами. Не впевнений, що я вірю в шлюб, але цілком упевнений, що не хочу дітей.

– Одного дня ви можете передумати, – сказала вона материнським тоном, і він посміхнувся.

– Мені тридцять вісім, і я стверджую, що ніколи до сьогодні їх не хотів, і, ймовірно, ніколи вже не захочу. Я казав їй це із самого початку. Гадаю, вона вважала, що змусить мене передумати. Не вийшло. На той час, коли вона пішла, її біологічний годинник уже цокав дуже голосно – ще одна вагома причина, чому ми це припинили. Я не хотів позбавляти її шансу мати дітей, якщо їй це справді треба, – він говорив як чесна людина, розважлива і практична. – Я ніколи не прагнув бути батьком. Краще витратити час і зусилля на те, щоб побудувати стосунки з коханою жінкою. Діти все одно не будуть поряд назавжди. Вкладаєш у них всю любов, весь час, а згодом вони тікають. Принаймні є надія, що кохана залишиться.

– Дуже обачно з вашого боку, – посміхнулася Шанталь. – Ніхто ніколи мені цього не пояснював, і ось тепер я тут, а мої діти розлетілися по світу. Справи в них йдуть чудово, але я їх ледве бачу, що для мене не так уже й весело. Вони живуть у Берліні, Гонконгу й Лос-Анджелесі.

– Ви, мабуть, непогано попрацювали, якщо тепер вашим дітям вистачає впевненості розправити крила.

Цікаво, що він це так прокоментував. Жан-Філіп завжди казав те саме.

– Або загнала їх так далеко, як тільки можна, – сказала вона зі сміхом, але він сумнівався, що це справді було так. Вона здавалася доброю людиною, і він міг з упевненістю сказати, що своїх дітей вона любила – просто з того, як вона говорила про них. Схоже, Шанталь сприймала їх такими, які вони є, а не якими, на її думку, вони мали бути. І це справило на нього враження.

– Мій дідусь і мій батько були адвокатами й очікували, що ми з братом теж підемо цим шляхом. Брат став музикантом, тож я почувався вдвічі більш зобов'язаним підтримувати сімейну традицію. І тепер я літаю на неділю в Мадрид на зустріч із клієнтом. Та принаймні мені подобається робота, якою

я займаюся. Я хотів бути адвокатом із кримінальних справ, та, якщо не брати рідкісні важливі злочини, робота ця марудна й не дуже цікава, тож я зайнявся інтелектуальною власністю. А ще мені по-справжньому подобаються мої клієнти. До батькової фірми я так і не приєднався. Вони займалися податковим правом і зачинилися, коли батько вийшов на пенсію. Мені б там було нудно до сліз. Схоже, ваші діти працюють на цікавих роботах.

– Так. Коли вони зростали, я казала їм, що треба йти за власною мрією. Вони мені повірили і так і зробили. Банкір, кінорежисер і художник, – кажучи це, вона посміхнулася, і він побачив, як вона пишається дітьми.

– Ви зробили їм безцінний подарунок замість того, щоб силувати до роботи, яку вони ненавидять.

– Життя занадто довге, щоб робити те, що не подобається, – це була цікава точка зору. – Я спочатку була журналісткою, і я ненавиділа це. Знадобився час, аби я збагнула, що люблю писати. Було неабияк важко, коли я втратила чоловіка і мала заробляти своєю творчістю на життя. Певний час мене це лякало, але вийшло все на краще. Мені приємно займатися цим.

– І вам це чудово вдається, – зауважив він.

Вони натхненно розмовляли протягом усієї вечері, і було вже за одинадцятую, коли він нарешті провів Шанталь до її дому, до якого було рукою подати.

– Я би з радістю якось пообідав з вами або ще раз повечеряв, якщо вас це влаштує, – з надією промовив він, і Шанталь не могла збагнути, чи він лише поводить, як друг, чи зацікавлений в ній як у жінці, – останнє здавалося малоімовірним, зважаючи на вікову різницю. Він не запитував її, але ця різниця була очевидною, з огляду на вік її дітей. Очевидно було, що вона суттєво старша за нього. Фактично їх розділяло сімнадцять років, навіть якщо вона з вигляду не відповідала своєму вікові. Але вона не лестила собі, що він намагається запросити її на побачення, та не було причини, чому б їм не стати друзями. Зазвичай вона не вечеряла з незнайомцями, але їхні шляхи перетиналися вже досить часто, щоб її це не бентежило. Особливо після зустрічі на Білій вечері.

– Із задоволенням, – вона невимушено посміхнулася йому. Тоді він простягнув їй свою візитівку і попросив зателефонувати або надіслати SMS, щоб у нього зберігся її номер.

– Давайте незабаром зробимо це ще раз, – сказав він, посміхаючись їй, – щоб не довелося знову стикатися в продуктових магазинах чи аеропортах.

Вона засміялася. Це був приємний, легкий вечір.

– І я точно не хочу чекати цілий рік аж до наступної Білої вечері.

– Я теж, – запевнила вона, – хоча й сподіваюся, що ви прийдете і принесете ще ліхтарики, і знову сидітимете поряд із нами. Ви зробили цей вечір особливим для нас усіх.

– Ви для мене теж, – сказав він і раптом глянув прямо їй у вічі своїми загадковими темно-карими очима. У них таїлося щось більше, ніж дружні

почуття. Раптом вона відчула, наче електричний струмінь пробирає її, і сказала собі, що то лише плід її уяви. Він мав дуже виразні очі і тримався дуже по-чоловічому. Погляд, яким він глянув на неї, ніяк не обходив їхньої вікової різниці й не скидався на теплі, дружні, братні погляди, які дарував їй Жан-Філіп. Ксав'є Тома був чоловіком, що розмовляв із жінкою, – байдуже, скільки їй було років. Шанталь питала себе, чи він не донжуан, але то було навряд. У ньому не було нічого від фривольної поведінки Грегоріо. Ксав'є лише здавався прямим і відвертим і не приховував, що вона йому подобається. І це приваблювало її. Він видавався дуже щирим, і вона мала відчуття, що Жану-Філіпу він би сподобався. А це було для неї важливо – вона поважала думку свого друга. Можливо, вони могли би якось пообідати разом, усі троє.

Вона ще раз подякувала Ксав'є за вечерю, коли він залишив її біля дверей будинку, і помахала рукою, набираючи код. А тоді прошмигнула за двері й зникла. Всю дорогу до своєї квартири Ксав'є посміхався на ходу.

Розділ 5

Перші дні в Мілані, куди повернулася Бенедетта після паризької Білої вечереї, минули гірше, ніж вона боялася. Хтось устиг повідомити пресу про народження дітей Грегоріо, і тепер папараці постійно чатували біля лікарні, сподіваючись хоч крадькома побачити його, Аню чи малюків, що боролися за життя в кувезах. І коли до лікарні їх не допустили, не надавши при цьому жодної інформації, вони почали переслідувати Бенедетту в Мілані, фотографувати, коли вона йшла на роботу і з роботи, підстерігати біля дому. Відтак їм лише вдалося отримати знімок Грегоріо, коли той з похмурим обличчям заходив до готелю «Георг П'ятий», повернувшись узяти деякий одяг. З жодних інших причин він не полишав Аню в лікарні. Їм надали кімнату в пологовому відділенні, в якій вони фактично жили, кожну годину проводячи в палаті інтенсивної терапії новонароджених зі своїми малюками, спостерігаючи за призначеними їм процедурами, стежачи, як розкриваються й закриваються крихітні долоньки, розтискаються пальчики. Двійнята й досі мали недорозвинені легені та проблеми із серцем і перебували під постійним ризиком. І перед лицем можливої втрати одного з них чи навіть їх обох Аня миттєво подорослішала. Вона сиділа поряд, не змикаючи сумних очей, а пізно ввечері, після годин відвідування, молилася за дітей у лікарняній каплиці. Грегоріо постійно був поряд. Він перетворився на люблячого батька, яким ніколи в житті не був, і відданого чоловіка, яким мав би бути для своєї дружини. Мука, якої зазнавали вони двоє, з кожним днем все більше прив'язувала його до Ані. Він досі збирався повернутися до Бенедетти, але не уявляв коли і жодного разу не казав про це дівчині, зважаючи на постійний жах, який вони переживали.

Спочатку він намагався частіше телефонувати Бенедетті, але кожен новий день поставав як проблема, що потребувала вирішення, як перешкода, яку мали долати малюки. Двійню назвали Клаудія і Антоніо, і Грегоріо наполіг, щоб лікарняний священник охрестив їх, що також просочилося у пресу. Коли Бенедетта прочитала це, їй стало зле. Тепер Грегоріо мав ціле життя окремо від неї, з двома дітьми і жінкою, яка взагалі ніколи не повинна була

трапитися на його шляху. І щоразу, як він телефонував їй, усе, про що він міг говорити, – це Аня і малюки, ув'язнені у стінах паризької лікарні. Більше нікого у його всесвіті не існувало. Бенедетту почали жახати його дзвінки. Усе ж він постійно обіцяв повернутися до неї, як тільки зможе, що тепер здавалося далеким майбутнім. Ймовірно, найближчими місяцями цього не станеться. Зараз він ніс відповідальність за Аню й малюків. Хтось сказав би, що це благородно з його боку, але він мав дружину в Мілані, якій клявся у коханні і яку, з його слів, не хотів втрачати.

А тим часом Бенедетта намагалася самотужки впоратися з веденням бізнесу, тривогою обох родин і папараці, що осадили її в Мілані. Минули тижні від народження двійнят, а преса й досі переслідувала її і друкувала фотографії її засмученого обличчя, бо не могли дістати фотографій Грегоріо, Ані чи малюків.

Родина Грегоріо була засмучена не менше за її власну, читаючи ці історії. Його батько був розгніваний на нього, а мати щодня телефонувала Бенедетті, бажаючи знати, коли він повернеться додому, і все, що могла відповісти на це Бенедетта, що гадки не має. Стан малюків трохи покращився порівняно з тим, в якому вони народилися, але було ще зарано казати, чи виживуть вони і наскільки недужі залишаться, якщо виживуть. Його мати постійно ридала у телефонну слухавку про ганьбу, якою він уклав їх усіх, про сором, і Бенедетті доводилося втішати ще й її. Її ж мати казала, що більше бачити його не хоче і що він зрадив їх усіх.

Бенедетта була настільки зайнята, опікуючись ними всіма, що їй майже не вистачало часу подумати. Їхній бізнес одна за одною спіткали кризи. На фабриках почалися проблеми з постачанням шовку, що загальмувало випуск сотень одиниць одягу. В одного із постачальників сталася пожежа в Китаї, знищивши три фабрики, а це означало, що вони не зможуть виконати велике замовлення зі Штатів. Водночас почалися страйки в італійських портах, і закуплені ними товари ніяк не могли потрапити на берег.

Життя Бенедетти перетворилося на постійне коло страждань і негараздів, яких було не залагодити. Вона очолювала команду дизайнерів, але оскільки Грегоріо був недосяжний у Парижі, їй довелося звалити собі на плечі ще й його частину роботи і приймати всі важкі бізнесові рішення, чим зазвичай займався чоловік. Дотепер вони були єдиною командою. Один з його братів намагався допомогти їй, але він мав залагоджувати проблеми на фабриках і не міг взяти на себе роль Грегоріо. Попри повну безвідповідальність в особистому житті, Грегоріо мав гостре ділове чуття і завжди вмів відвернути катастрофу, перш ніж вона настане. Але не цього разу. Бенедетта почувалася так, ніби на неї навалилося цунамі, коли наприкінці червня їй зателефонувала Валері. Вона не стала випитувати жодних подробиць – лише хотіла, аби Бенедетта знала, що вона думає про неї і шкодує, що все це сталося. Чутки про проблеми на фабриках доходили до неї, але про це вона теж згадувати не стала. Вона уявляла, що Бенедетті вже сповна вистачає клопотів і без розпитувань від друзів.

– Я просто хотіла сказати, що ми тебе любимо і що колись усе найгірше лишиться позаду і все це буде схожим на жажливий сон, – ось і все, що вона змогла вигадати, аби підтримати подругу.

– Це справжній кошмар, – голос Бенедетти зривався. День видався особливо невдалим. Контейнерне судно з конче потрібними їм товарами затонуло біля узбережжя Китаю внаслідок шторму. І це обернулося довгою низкою катастроф, кожна з яких лягала на її плечі. – Усе пішло шкереберть, що тільки могло. А тим часом він сидить у Парижі з тією дівкою та їхніми дітьми, і ми не можемо навіть зателефонувати йому. Він не хоче, щоб його турбували. Це просто божевілля, – ситуація була вкрай неймовірною, і Бенедетта говорила, як людина, готова от-от зірватися. Вперше за двадцять років вона відчувала, що більше не має чоловіка. Він вже зраджував її раніше, і вони пережили це, але ще ніколи його пригоди не сягали такого масштабу. Народження дітей змінило все, особливо зважаючи на критичні обставини, за яких вони народилися.

– Він казав що-небудь, – обережно спитала Валері, – стосовно того, коли зможе повернутися додому?

Вона виходила з того, що він усе ж планує повертатися. Не міг же він бути таким телепнем, щоб покинути дружину заради двадцятирічної російської модельки, з двійнею чи без. Грегоріо повадився жакливо, але дурнем не був, до того ж їхні сімейні бізнеси настільки переплелися між собою, що неможливо було розірвати союз, який проіснував понад століття. Таке рішення могло знищити їхню справу і їхні родини, а ніхто з них не хотів цього.

– Усе, що він каже, – це що не може покинути Аню саму в Парижі, а їй більше нема з ким бути. Досі невідомо, чи виживуть немовлята. Вони мають проблеми із серцем та легенями, бо народилися передчасно. Ось і все, про що він говорить, коли телефонує мені. Поводиться так, ніби це наші діти, і начхати йому на бізнес.

– Хотіла б я тобі допомогти. Ти маєш просто триматися. Рано чи пізно він повернеться додому і до тяти, і тоді ти все владнаєш.

– Це я постійно собі й кажу. Але хто знає, наскільки він збожеволів тепер? Він геть втратив здоровий глузд, – Бенедетту розпирало від обурення.

– Спробуй зберігати спокій, наскільки це можливо, – м'яко сказала Валері.

– Намагаюся, – зітхнула вона, – але це нелегко. Я тижнями не сплю. Просто лежу без сну і непокоюся цілу ніч.

Окрім бізнесу, яким доводилося керувати за його відсутності, вона мала ті ж самі клопоти, що й будь-яка жінка, чий чоловік прижив двох дітей з майже на двадцять років молодшою за неї коханкою. Вона починала думати, що він може залишитися з іншою і взагалі не повернутися додому.

– А як щодо тебе? У Парижі все гаразд?

Вона гадала, що так. Валері і Жан-Філіп мали таке впорядковане життя. Вони були ідеальною парою, мали трьох чарівних дітей, добру роботу, чудових друзів та бездоганний будинок. Вони були прикладом для всіх, і Бенедетта заздрила їм. І не очікувала отримати у відповідь те, що почула.

– Не зовсім. У нас самих певна криза. Жан-Філіп має прийняти рішення щодо своєї роботи, а це завдасть удару вже моїй кар'єрі. Чи нашому шлюбу. Не знаю ще, чому саме. Можливо, їм обом.

Бенедетта була приголомшена цією звісткою.

– Мені шкода. Я можу чимось допомогти?

– Ні, ми маємо владнати це самі. Це перша по-справжньому серйозна проблема, яку ми маємо за весь час.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=24235224&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примітки

1

Macarons – французьке печиво з мигдалевого борошна, цукрової пудри та яєчних білків. П'єр Ерме – видатний французький кондитер, відомий новаторським підходом до приготування десертів.